

concept

Programmabegroting 2027-2030

25 maart 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Missie, opgaven, visie	6
3. Programma's	8
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing	
Programma 2. Brandweezorg	
Programma 3. GHOR	
Programma 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer Multi (MKON-MKBM)	
Programma 5. Directie en Control	
Programma 6. Bedrijfsvoering	
Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen	
Programma 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)	
4. Paragrafen	23
4.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement	
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	
4.3 Financiering en Treasury	
4.4 Bedrijfsvoering	
4.5 Verbonden partijen	
4.6 Openbaarheidsparagraaf	
5. Financiële begroting	36
5.1 Kaders en uitgangspunten	
5.2 Beleidsregels en uitgangspunten reserves	
5.3 Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten	
5.4 Personeelslasten	
5.5 Overzicht van baten en lasten	
5.6 Overzicht taakvelden, beleidsindicatoren en financiële kengetallen	
6. Uiteenzetting financiële positie	46
6.1 Geprognosticeerde balans	
6.2 Overzicht reserves en voorzieningen	
6.3 Overzicht kredieten	
Bijlagen	53
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdrage 2027 en prognose 2028-2030	
Bijlage 3. Overzicht programma 8	
Bijlage 4. Overzicht van de gekwantificeerde- en niet-gekwantificeerde risico's	

Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2027–2030 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Een document dat niet alleen onze financiële kaders schetst, maar vooral richting geeft aan hoe wij ons als organisatie blijven ontwikkelen in een omgeving die steeds complexer wordt. De afgelopen jaren hebben laten zien dat crises zich onverwacht kunnen aandienen en vaak meerdere domeinen tegelijk raken en dat ontwikkelingen en (globale) dreigingen onvoorspelbaar zijn en snel grote impact kunnen hebben. De samenleving vraagt om een robuuste VNOG, met een stevige basis, wendbaarheid en vooral: weerbaarheid.

Weerbaarheid betekent voor VNOG meer dan het kunnen optreden tijdens incidenten. Het gaat om het versterken van onze mensen, onze processen en onze informatiesystemen, zodat we onze wettelijke taken continue, betrouwbaar en toekomstbestendig kunnen uitvoeren. Alleen zo kunnen onze inwoners en gemeenten blijvend op ons rekenen als het er op aan komt. En kunnen wij aan hen die ondersteuning bieden die zij nodig hebben bij het vergroten van hun eigen weerbaarheid. Dat doen we in een tijd van oplopende kosten, toenemende krapte op de arbeidsmarkt en hoge verwachtingen van inwoners en partners. Juist daarom is het van belang om onze middelen doelmatig in te zetten en voortdurend kritisch te blijven kijken naar de balans tussen ambities en beschikbare capaciteit.

De begroting die voor u ligt, laat zien hoe we deze balans willen realiseren. We investeren gericht in professionalisering, digitale weerbaarheid, opleiden & trainen, continuïteit, en in het borgen van een robuuste bedrijfsvoering. Tegelijkertijd blijven we zoeken naar slimme oplossingen, samenwerking en innovatie om onze organisatie verder te versterken.

Ik wil alle medewerkers en partners binnen de regio bedanken voor hun voortdurende inzet en betrokkenheid. En speciaal woord van dank aan onze deelnemende gemeenten voor het getoonde vertrouwen. Samen bouwen we aan een weerbare VNOG die voorbereid is op de uitdagingen van morgen, die u ondersteunt als u ons nodig heeft, en die blijft staan voor veiligheid in onze regio.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

J. Joon
portefeuillehouder Middelen

1. Inleiding

De rode draad in deze programmabegroting 2027-2030 zijn de vijf Opgaven van VNOG die staan in het regionaal beleidsplan. Alle doelstellingen en activiteiten in de programma's in deze begroting zijn gerelateerd aan deze vijf Opgaven. De Opgaven vormen het concrete antwoord van VNOG op de vragen van de samenleving.

In het regionaal beleidsplan zijn voor deze beleidsperiode zes speerpunten/ambities benoemd op diverse Opgaven, die we naast de reguliere taken op de Opgaven gaan oppakken. Met deze speerpunten geven we een antwoord op de (maatschappelijke) ontwikkelingen die we voor komende jaren voorzien. Daarmee blijft VNOG voorbereid op de toekomst. Verder blijft het thema 'Weerbaarheid' ook een belangrijke rol spelen. VNOG ondersteunt de samenleving in het vergroten van weerbaarheid, versterkt haar eigen continuïteit en weerbaarheid en bereidt zich voor om haar rol te pakken, mocht zich een verstoring voordoen.

Het financiële effect van de op 19 maart 2026 door het AB vastgestelde Kadernota 2027-2030 is verwerkt in deze begroting. Dit betreft onder andere de toegepaste ramingsgrondslagen, loon- en prijsindices, ontwikkelrichtingen en autonome ontwikkelingen. Tevens is in deze begroting de besteding van de Weerbaarheids-BDuR verwerkt, zoals op 19 maart 2026 door het AB besloten. Dit betreft de middelen vanuit het Rijk die specifiek voor dit onderwerp dienen te worden ingezet. Tenslotte zijn in deze begroting de risico's herijkt in vervolg op wat daarover is opgenomen in de Kadernota 2027 en de jaarrekening 2025.

VNOG moet, met alle ontwikkelingen om haar heen, de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Deze tijd vraagt om een robuuste VNOG die klaar staat voor haar inwoners. Hiervoor heeft VNOG ook de gemeenten nodig. Gemeenten staan echter ook voor grote, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. VNOG heeft hier oog voor en probeert door slimme samenwerkingen en efficiënte inzet van middelen, kostenstijgingen zoveel mogelijk te beperken.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG zoals verwoord in het beleidsplan (missie, visie en Opgaven). In hoofdstuk 3 staan de programma's en welke activiteiten in 2027 worden uitgevoerd met welke middelen, alsook de indicatoren waarmee de voortgang op de Opgaven periodiek wordt gemeten. Hoofdstuk 4 bevat de verplichte paragrafen. In hoofdstuk 5 Financiële begroting worden de kaders en uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2027 – 2030 beschreven. In hoofdstuk 6 wordt de financiële positie uiteengezet. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

BEGROTING 2027-2030 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland werkt 24/7 aan een veilige en gezonde samenleving. VNOG bestaat uit Brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie (GHOR), Crisisbeheersing en Risicobeheersing. Voor 22 gemeenten verzorgen wij de brandweezorg, hulp bij ongelukken, rampen en crises, het voorkomen daarvan, het voorbereiden van de samenleving en het beperken van schade. Met vele partners werken wij aan één missie: samen werken aan veiligheid.

845.000 inwoners

25% bos en heide

22 gemeenten

3000 km²

56 brandweerposten
1495 vrijwilligers
341 beroepsmedewerkers

HET BEGROTINGSTOTAAL VAN VNOG IS: € 93.681.236,-

INKOMSTEN

DIT WORDT BETAALD DOOR:

Rijk (BDUR)	€ 12.175.000,-
Gemeenten o.b.v. algemene verdeelsleutel	€ 63.728.200,-
Gemeenten o.b.v. individuele afrekening	€ 3.691.500,-
Oost 5 regio's inzake MKON	€ 4.331.020,-
Onttrekking aan reserves	€ 6.838.200,-
Overig	€ 2.917.316,-
Totaal	€ 93.681.236,-

UITGAVEN

ONZE HOOFDKOSTENSOORTEN:

Personeel	€ 42.660.190,-
Vrijwilligers	€ 10.288.500,-
Kapitaallasten	€ 12.835.000,-
Exploitatiekosten	€ 27.897.546,-
Totaal	€ 93.681.236,-

ONZE PROGRAMMA'S KOSTEN:

1. Risico- & Crisisbeheersing	€ 10.726.570,-
2. Brandweezorg	€ 40.870.355,-
3. Geneeskundige Hulporganisatie	€ 2.532.700,-
4. Meldkamer Oost-Nederland	€ 5.975.340,-
5. Directie - Control - Staf	€ 933.500,-
6. Bedrijfsvoering	€ 21.837.550,-
7. Algemene Dekkingsmiddelen	€ 7.113.721,-
8. Kazernes & Overgangsrecht	€ 3.691.500,-
Totaal	€ 93.681.236,-
Programma's 5 tot en met 8	€ 33.576.271,-

WEERSTANDSVERMOGEN

VNOG heeft met de 22 gemeenten afgesproken dat de verhouding tussen de daarvoor beschikbare reserves en de optelsom van de financieel gekwantificeerde risico's tussen de 1 en 1,4 moet blijven.

WEERSTANDSVERMOGEN VNOG

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 4.094.139,-
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 3.197.000,-
ratio	1,3

2. Missie, opgaven, visie

Vragen van de samenleving en Missie

De samenleving stelt primair twee vragen aan VNOG:

- Help mij als ik in nood ben (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Vertel mij hoe veilig en gezond te wonen, werken en recreëren (gevaar te voorkomen/mezelf te helpen).

Inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan ons. Wij beantwoorden deze vragen vanuit onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's. De missie van VNOG daarbij is: **“Samen werken aan veiligheid”**.

Opgaven

Met onze Opgaven beantwoorden wij de twee vragen van de samenleving:

- Opgave 0: Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
- Opgave 1: Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2: Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3: Sterke informatiepositie
- Opgave 4: Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (gezonde bedrijfsvoering)

De Opgaven vormen de rode draad in alle beleidsdocumenten van VNOG, waaronder deze op-gavegerichte begroting.

Visie

De visie beschrijft hoe VNOG haar missie gestalte geeft. De visie luidt als volgt:

- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar nu en in de toekomst veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden.
- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid.
- VNOG helpt mens en dier in nood en ondersteunt om gevaar te voorkomen.
- Bij een incident, crisissituatie of ramp staat VNOG garant voor professionele hulpverlening:
  - VNOG heeft een fijnmazig netwerk van slagvaardige brandweerposten met passend materieel en goed opgeleide en getrainde medewerkers (Brandweer).
  - VNOG coördineert de geneeskundige hulpverlening bij rampen/crises (GHOR).
  - Samen met partners (o.a. gemeenten) bereiden we ons voor op crises en bestrijden die (Multidisciplinaire crisisorganisatie).
- VNOG zet in op zelfredzaamheid. Wij helpen inwoners, bedrijven en gemeenten om die te vergroten, stimuleren veilig gedrag en helpen gemeenten goede vergunningen te verlenen.
- VNOG verzamelt, monitort, analyseert en duidt data. Daarmee beoordelen we risico's en we gebruiken die informatie bij onze voorlichting, advisering en bij de bestrijding.
- Wij voeren alle ondersteunende werkzaamheden voor onze taken uit, zoals oefenen, opleiden, inkoop, onderhoud en alle achterliggende administratie.
- VNOG zet in op samenwerking met vele partners, want die is waardevol, noodzakelijk en onmisbaar: regionaal, interregionaal, landelijk en internationaal.
- Met daadkracht, deskundigheid, en passie -onze kernwaarden- geven wij samen met partners uitvoering aan onze missie: 'Samen werken aan veiligheid'

De missie, opgaven en visie staan in het regionale beleidsplan 2025-2028.

MISSIE Samen werken aan veiligheid

Kernwaarden: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd

Speerpunten 2025-2028

In het regionaal beleidsplan 2025-2028 zijn voor deze beleidsperiode zes speerpunten benoemd op diverse Opgaven, die we naast de reguliere taken op de Opgaven gaan oppakken. Op een tweetal speerpunten hebben we de ambitie om te excelleren. De activiteiten op de speerpunten komen in de begroting terug bij de betreffende afdelingen. Op de voortgang van de activiteiten van de speerpunten wordt in de reguliere P&C-cyclus gerapporteerd. In overzicht:

Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Crisisbeheersing
- Speerpunt: Grensoverstijgende samenwerking
- Speerpunt: Natuurbrandbeheersing (excelleren)

Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Risicobewust maken van de samenleving (gedragsinterventies) (excelleren)

Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig

- De reguliere taken op deze Opgave

Opgave 3. Sterke informatiepositie

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Informatievoorziening

Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Arbeidsmarkt

Het thema 'Weerbaarheid' speelt zich af op diverse Opgaven van VNOG; alle afdelingen zijn hierbij betrokken.

Indicatoren, kengetallen

VNOG gebruikt diverse indicatoren etc. om op de voortgang te rapporteren. Op de prestatiekaart wordt twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties via indicatoren toegelicht. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening, zodat op een hetzelfde moment over zowel de voortgang van prestaties, beleidsinhoud als financiën wordt gerapporteerd. Daarnaast zijn in de diverse paragrafen van deze begroting ook kengetallen, ratio's, grondslagen, etc. opgenomen, alsook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het BBV.

3. Programma's

3.1. Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: dhr. J. Joon (plv.)

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) heeft een breed takenpakket en is betrokken in verschillende fasen van de veiligheidsketen. RCB werkt risicogericht met als basis het regionaal crisisplan, beleidsplan, regionaal risicoprofiel en het dienstverleningsconcept. Daarbij gaat het onder andere over het analyseren van risico's, het adviseren op omgevingsvisies, -plannen, -projecten en -vergunningen, het adviseren en voorlichten van inwoners in het kader van zelfredzaamheid en risicobewustwording. Ook bouwt RCB aan een robuust netwerk met partners in veiligheid waaronder gemeenten. Samenwerkingsafspraken leggen wij vast. RCB bereidt de crisisorganisatie voor op mogelijke incidenten, rampen en (langdurige)crises en het biedt informatie aan operationele functionarissen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises.

a. Vergroten weerbaarheid/veerkracht samenleving en (crisis)organisatie. RCB:

- faciliteert en regisseert een breed regionaal platform waar kennis vanuit de samenleving wordt samengebracht en waar crisispartners bijeenkomen ter bevordering van weerbaarheid en veerkracht;
- ondersteunt VNOG-gemeenten in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie. Bereidt de collegiale visitatie voor gericht op versterking crisisbeheersing.
- geeft uitvoering aan het programmaplan Weerbaarheid;
- verwerkt de uitkomsten uit de collegiale visitatie van 2026 gericht op versterking crisisbeheersing.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Vergroting van de (maatschappelijke) weerbaarheid en veerkracht. RCB:

- werkt aan de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing;
- versterkt de veerkracht en weerbaarheid van inwoners;
- voert het excelleerplan 'gedrag en veilige leefomgeving 2025-2028' uit.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Netwerk met (internationale) partners voor crisisbeheersing verder vormgeven. RCB:

- versterkt de samenwerking in Oost-Nederland, met het Rijk en Duitsland;
- zet randvoorwaarden neer ter voorbereiding op een internationale oefening in 2027.

b. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen. RCB:

- versterkt de vaardigheden van adviseurs, gericht op het toepassen van de risicogerichte advisering;
- monitort Bevolkingszorg aan de hand van de tool en schakelt bij waar nodig.

c. Deelnemers multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB:

- verbetert de crisisorganisatie vanuit het lerend vermogen (als onderdeel van kwaliteitszorg);
- bereidt de crisisorganisatie voor in het kader van militaire dreiging en continuïteitvraagstukken;
- werkt mee aan de oprichting van een landelijk kennis- en Expertisecentrum Natuurbrand.

3. Sterke informatiepositie

a. Informatie als basis voor risicogerichte advisering. RCB:

- brengt gevraagd en ongevraagd advies zowel in de ontwerp- als de gebruiksfase van de publieke/fysieke leefomgeving vanuit een helder informatiebeeld.

b. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's. RCB:

- monitort continu risico's en dreigingen en deelt deze met de operationele organisatie en netwerkpartners;
- past het informatiegestuurd werken toe, zowel internationaal, in Oost-5 en met de kolommen;
- levert een bijdrage in de ontwikkeling van het Informatiegestuurde Veiligheidsbeeld Oost-5 voor KCR-2 (Knooppunt Rijk-Regio's).

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	328.239	-	-	-	-	-
	Lasten	8.761.937	9.074.650	9.643.700	9.603.700	9.563.700	9.563.700
	Saldo	-8.433.698	-9.074.650	-9.643.700	-9.603.700	-9.563.700	-9.563.700
Vakbekwaam worden en blijven	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	-	220.000	220.000	220.000	220.000
	Saldo	-	-	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	-	-	-	-	-
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Projecten	Baten	667.284	-	-	-	-	-
	Lasten	767.779	856.095	-	-	-	-
	Saldo	-100.495	-856.095	-	-	-	-
Overig	Baten	706.545	-	-	-	-	-
	Lasten	1.769.776	1.357.520	860.870	897.570	857.570	857.570
	Saldo	-1.063.231	-1.357.520	-860.870	-897.570	-857.570	-857.570
Rente en afschrijving	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	941	2.000	2.000	-	-	-
	Saldo	-941	-2.000	-2.000	-	-	-
Totaal saldo baten en lasten		-9.598.365	-11.290.265	-10.726.570	-10.721.270	-10.641.270	-10.641.270
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	348.538	826.095	-	-	-	-
	Lasten	614.081	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-265.543	826.095	-	-	-	-
Resultaat		-9.863.908	-10.464.170	-10.726.570	-10.721.270	-10.641.270	-10.641.270

3.2. Programma: 2. Brandweezorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweezorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Brandweezorg (BWZ) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat om incidenten af te handelen. Deze taak wordt op een doeltreffende en veilige wijze voorbereid en ondersteund door aandacht te hebben voor Materieel & Logistiek, Vakbekwaamheid en Nazorg. Tevens heeft BWZ de juiste informatie op de juiste wijze en op het juiste moment beschikbaar, zodat voorafgaand en ten tijde van een incident adequaat kan worden opgetreden.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Bieden van zo snel mogelijke hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door effectieve en kwalitatieve brandweezorg, afgestemd op de risico's in het gebied van VNOG. BWZ:

- werkt voor een weerbare samenleving aan het op orde houden van de eigen bedrijfscontinuïteit;
- maakt nieuw beleid voor bluswatervoorzieningen in relatie tot klimaatverandering;
- bouwt verder aan de repressieve organisatie voor de nieuwe 1-post Apeldoorn;
- versterkt de samenwerking met de Grensliaisons t.b.v. de grensoverstijgende coördinatie;
- gaat voor natuurbrandbestrijding starten met een pilot "Progressive hose lay", een inzetactie waarbij speciale bluslangen onder waterdruk verlengd kunnen worden;
- doet een definitieve evaluatie van de Regeling Kazerne dagdiensten posten Zutphen – Doetinchem;
- rondt de plannen af voor het robuuster inrichten van de piketten voor operationele leiding en start met de implementatie;
- gaat op basis van het inspectierapport bijdragen aan een nieuw landelijk overzicht qua slagkracht om te kunnen toetsen aan het nieuwe landelijke risicoprofiel;
- start een onderzoek naar de bereikbaarheid van kazernes voor vrijwilligers gelet op de mobiliteitsplannen van gemeenten;
- levert brandweezorg vanuit een compact, slagvaardig, fijnmazig netwerk van brandweerpостen met repressieve medewerkers die veilig, doeltreffend (bekwaam) optreden, conform Dekkingsplan; met toepassing van dynamisch alarmeren en Uitruk op Maat (TS-Flex).

b. Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan. BWZ:

- werkt verder aan de implementatie van de nieuwe tankautosputten en de vervanging van een groot deel van de dienstvoertuigen door elektrische exemplaren;
- levert een maximale inspanning om blootstelling aan schadelijke stoffen als PFAS te beperken door het versterken van werkprocessen en de inzet van RFID-techniek;
- versterkt haar slagkracht door een duidelijke en uniforme werkwijze, gebiedsonafhankelijk.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden. BWZ:

- volgt nauwlettend de landelijke ontwikkelingen in het brandweeonderwijs en participeert waar mogelijk;

- werkt aan een doorontwikkeling middels nieuwe aanbestedingen voor realistisch oefenen, de inzet van VR-middelen, kennisclips en lesplannen;
- start met het Management Development traject voor postcommandanten.

b. Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied. BWZ:

- zorgt dat processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
- zorgt dat procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken of toepasbaar zijn tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners.

c. Adequate nazorg voor repressieve medewerkers. BWZ:

- ondersteunt eigen personeel bij o.a. bij traumatische ervaringen;
- voert evaluaties van incidenten uit in het kader van leren van incidenten.

3. Sterke informatiepositie.

a. Inzicht in gegevens door informatiegestuurd werken. BWZ:

- gaat verder op de ingeslagen weg van doorontwikkeling en participatie, zowel regionaal als landelijk voor actuele thema's als energietransitie, vrijwilligheid en natuurbrandbestrijding.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	167.341	-	-	-	-	-
	Lasten	12.122.671	12.248.000	12.943.800	12.708.200	12.577.800	12.577.800
	Saldo	-11.955.330	-12.248.000	-12.943.800	-12.708.200	-12.577.800	-12.577.800
Vrijwilligers vergoedingen	Baten	8.893	-	-	-	-	-
	Lasten	9.567.171	9.334.000	10.024.700	10.024.700	10.024.700	10.024.700
	Saldo	-9.558.278	-9.334.000	-10.024.700	-10.024.700	-10.024.700	-10.024.700
Vrijwilligers overig	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	241.221	263.800	263.800	263.800	263.800	263.800
	Saldo	-241.221	-263.800	-263.800	-263.800	-263.800	-263.800
Operationele voorbereiding	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	11.498	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
	Saldo	-11.498	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Materieel en logistiek	Baten	345.193	-	-	-	-	-
	Lasten	3.057.079	3.040.005	2.857.005	2.862.005	2.862.005	2.862.005
	Saldo	-2.711.886	-3.040.005	-2.857.005	-2.862.005	-2.862.005	-2.862.005
Vakbekwaam worden en blijven	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	3.421.911	3.777.810	3.607.810	3.607.810	3.607.810	3.596.810
	Saldo	-3.421.911	-3.777.810	-3.607.810	-3.607.810	-3.607.810	-3.596.810
Overig	Baten	87.823	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000
	Lasten	74.757	105.240	105.240	105.240	105.240	105.240
	Saldo	13.067	-21.240	-21.240	-21.240	-21.240	-21.240
Rente en afschrijving	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	5.019.745	8.681.140	11.050.000	10.684.000	10.421.000	10.232.000
	Saldo	-5.019.745	-8.681.140	-11.050.000	-10.684.000	-10.421.000	-10.232.000
Totaal saldo baten en lasten		-32.906.802	-37.383.995	-40.786.355	-40.189.755	-39.796.355	-39.596.355
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	687.726	492.140	80.000	-	-	-
	Lasten	743.103	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-55.377	492.140	80.000	-	-	-
Resultaat		-32.962.179	-36.891.855	-40.706.355	-40.189.755	-39.796.355	-39.596.355

3.3. Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)

Programmahouder: dhr. W. Jaeger

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De GHOR is vanuit de Wet veiligheidsregio's belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. Daarnaast is de GHOR verantwoordelijk voor de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. De GHOR bevordert dat zorgorganisaties tijdens crisissituaties samen één hulpverleningsketen vormen en optimaal samenwerken met andere hulpdiensten. Daarnaast bevordert de GHOR dat zorgorganisaties continuïteit van zorg bieden onder alle omstandigheden. De GHOR opereert daarbij op het snijvlak van zorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises.*

a. Beschikbaarheid van een 24/7 parate en professionele crisisorganisatie GHOR. De GHOR:

- voorziet 24/7 in een professionele, zichtbare en goed geoutilleerde crisisorganisatie GHOR.

b. Optimale samenwerking met en advisering over zorg, veiligheid en openbaar bestuur, om ketencontinuïteit van zorg te bevorderen en slachtoffers zoveel mogelijk te voorkomen of hen de best beschikbare zorg te laten bieden. Zorgorganisaties zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor het bieden van verantwoorde zorg onder alle omstandigheden. De GHOR:

- adviseert en werkt samen met GGD, acute- en niet acute zorgorganisaties in de voorbereiding op én tijdens rampen en crises. Hiertoe maakt de GHOR o.a. afspraken, monitort voorbereidingen, bevordert publieke gezondheid, organiseert themabijeenkomsten, accountoverleggen en oefeningen, en neemt deel aan ROAZ-overleggen;
- adviseert en werkt samen met multidisciplinaire partners in de voorbereiding op en tijdens rampen en crises. Hiertoe draagt de GHOR o.a. bij aan regionale en operationele planvorming;
- adviseert structureel in het kader van veiligheid en gezondheid, o.a. in de advisering bij evenementen, omgevingsveiligheid, zorgcontinuïteit, nieuwe risico's en incidenttypen;
- volgt ontwikkelingen en draagt bij aan doorontwikkeling en innovatie;
- werkt waar mogelijk bovenregionaal en landelijk samen, gebruikt waar nodig bestuurlijke overlegstructuren voor strategische beïnvloeding en zet communicatie in.

1. *Zelfredzaam en risicobewust.*

a. Optimale weerbaarheid van de zorgsector en van de samenleving op gebied van gezondheid(-szorg). De GHOR:

- neemt deel aan weerbaarheidsinitiatieven en -onderzoek binnen VNOG, o.a. door deelname aan het programma weerbaarheid en afstemming met afdeling GVL;
- adviseert in het kader van weerbare zorgsector, o.a. over nieuwe en ontregelende risico's als vervolg op aanbod militaire slachtoffers en grootschalige en langdurige stroomuitval.

b. Actualisatie en inzet van het regionale zorgrisicoprofiel. De GHOR:

- heeft een actueel regionaal zorgrisicoprofiel met als basis het regionale risicoprofiel, en zet dit samen met het zorgnetwerk in bij voorbereiding en advisering.

2. Vakbekwaam en deskundig.

a. Beschikbaarheid van vakbekwame functionarissen GHOR. De GHOR:

- voorziet in een flexibele en vakbekwame operationele GHOR-organisatie, uitgerust met juiste training, materialen, middelen voor coördinatie bij rampen en crises. Hiertoe organiseert de GHOR o.a. (innovatieve) vakbekwaamheidsactiviteiten, zorgt voor beschikbaarheid materialen, informatie en operationele planvorming.

b. Optimale samenwerking met vakbekwame crisisorganisaties zorgsector, GGD en multidisciplinaire partners. De GHOR:

- adviseert crisisorganisaties van zorgsector, GGD en multidisciplinaire partners over aansluiting op de operationele GHOR-organisatie, organiseert en neemt deel aan opleidingsactiviteiten.

3. Sterke informatiepositie.

a. Stevige positie binnen het zorgnetwerk en de veiligheidsregio op gebied van informatiemanagement. De GHOR:

- bevordert en stimuleert de netcentrische werkwijze in de zorgsector (o.a LCMS-GZ).

b. Betrouwbaar en integraal informatieknoppunt voor geneeskundig beeld en risico's gezondheid(szorg). De GHOR:

- draagt bij aan landelijke en (boven)regionale doorontwikkeling geneeskundig beeld (VIK, witte informatiebron Oost-5, KCR2), zodat o.a. stapeling risico's breed inzichtelijk is.

c. Optimale ondersteuning van werkzaamheden GHOR-crisisorganisatie en GHOR-bureau. De GHOR:

- ontwikkelt digitale en innovatieve werkwijzen en werkvormen, o.a. ten behoeve van informatie op de incidentlocatie en ter ondersteuning van de werkzaamheden en kwaliteit van het GHOR-bureau.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	14.450	-	-	-	-	-
	Lasten	1.834.176	1.958.700	2.005.700	2.005.700	2.005.700	2.005.700
	Saldo	-1.819.726	-1.958.700	-2.005.700	-2.005.700	-2.005.700	-2.005.700
Vakbekwaam worden en blijven	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	-	168.000	168.000	168.000	168.000
	Saldo	-	-	-168.000	-168.000	-168.000	-168.000
Overig	Baten	29.722	48.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Lasten	273.766	410.000	319.000	319.000	319.000	319.000
	Saldo	-244.044	-362.000	-285.000	-285.000	-285.000	-285.000
Rente en afschrijving	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	247	16.000	40.000	39.000	38.000	53.000
	Saldo	-247	-16.000	-40.000	-39.000	-38.000	-53.000
Totaal saldo baten en lasten		-2.064.018	-2.336.700	-2.498.700	-2.497.700	-2.496.700	-2.511.700
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	25.106	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-25.106	-	-	-	-	-
Resultaat		-2.089.124	-2.336.700	-2.499.700	-2.498.700	-2.497.700	-2.512.700

3.4. Programma: **4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking (MKON-MKBM)**

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en ambulancezorg binnen komen. De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel vanuit Apeldoorn en wordt ondersteund door de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS) die de meldkamervoorzieningen levert. Een zelfstandig onderdeel binnen MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). De MKBM valt onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van vijf veiligheidsregio's. VNOG voert voor hen het centrale werkgeverschap uit en een aantal bedrijfsvoeringstaken voor de MKBM.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*

a. Aanneمة, verwerking en begeleiding 24/7 van noedmeldingen. MKON-MKBM:

- neemt meldingen aan, verwerkt ze, geeft ze uit en handelt ze af;
- alarmeert de hoofdstructuur bij rampen en crises en voert initieel het proces 'waarschuwen en alarmeren bevolking' uit;
- voorziet in een rooster (beheer en bewaking);
- zet in het kader van internationale ontwikkelingen en de dreiging van ontwrichtingen extra in op continuïteitsmanagement, weerbaarheid en flexibiliteit, samen met partners;
- voert de aanbevelingen/verbeterpunten uit derde/laatste Evaluatie (gedaan in 2026) uit.

b. Beschikbaarheid 24/7 van de Caco. MKON-MKBM:

- vult de functie van Calamiteitencoördinator in door speciaal daarvoor opgeleide CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald.

2. *Vakbekwaam en deskundig.*

a. Vergroting van kennis en vaardigheden. MKON-MKBM:

- voorziet in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg. Vrijgestelde medewerkers voeren deze uit;
- voert het oefenplan uit;
- draagt bij aan leren van incidenten en verwerkt leerpunten uit evaluaties;
- zorgt voor goede afstemming en wisselwerking tussen meldkamer en veiligheidsregio's;
- neemt deel aan (inter)regionale netwerken.

3. *Sterke informatiepositie.*

a. Hoogwaardige informatievoorziening en actueel veiligheidsbeeld. MKON-MKBM:

- laat de informatievoorziening tot stand komen in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel;

- voorziet burgers en hulpverleners van handelingsperspectieven en andere relevante informatie;
- laat de interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten door de veiligheidsregio's zelf uitvoeren;
- monitort de ontwikkelingen in de samenwerking met de meldkamer ambulance en de zorgcoördinatiecentra.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG, alsmede de financiële risico's worden gedragen door de vijf veiligheidsregio's op basis van een vaste verdeelsleutel. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. Met VNOG zijn voorts afspraken gemaakt over de verrekening van de (structurele en incidentele) kosten van VNOG voor de ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	142.475	-	-	-	-	-
	Lasten	4.838.411	5.245.590	5.446.590	5.446.590	5.446.590	5.446.590
	Saldo	-4.695.936	-5.245.590	-5.446.590	-5.446.590	-5.446.590	-5.446.590
Overig	Baten	4.265.207	4.310.920	4.495.336	4.498.336	4.501.336	4.499.336
	Lasten	696.490	450.750	490.750	490.750	490.750	490.750
	Saldo	3.568.717	3.860.170	4.004.586	4.007.586	4.010.586	4.008.586
Rente en afschrijving	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	31.501	32.000	38.000	41.000	44.000	42.000
	Saldo	-31.501	-32.000	-38.000	-41.000	-44.000	-42.000
Totaal saldo baten en lasten		-1.158.720	-1.417.420	-1.480.004	-1.480.004	-1.480.004	-1.480.004
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	208.929	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-208.929	-	-	-	-	-
Resultaat		-1.367.649	-1.417.420	-1.480.004	-1.480.004	-1.480.004	-1.480.004

3.5. Programma: 5. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

a. VNOG blijft toekomstbestendig, omgevingsbewust, wendbaar en weerbaar, binnen kaders zoals afgesproken in het regionaal beleidsplan 2025-2028 en in de context van een continue veranderende maatschappij. Directie en Control:

- bewaakt de prestatie-indicatoren en de doelstellingen uit het vastgestelde regionaal beleidsplan 2025-2028, ten behoeve van inhoudelijke beheersing;
- monitort de planning en control cyclus, ten behoeve van financiële beheersing, met aandacht voor efficiency in verband met de financiële positie van gemeenten;
- neemt uitvoeringsbesluiten over de formatie en monitort het personeelsbestand;
- stuurt op de ontwikkeling van de organisatie en voert regie op het thema 'weerbare samenleving', waardoor VNOG zich continu aanpast aan veranderende omstandigheden;
- stimuleert innovatie door innovatieve ideeën uit te (laten) werken, te testen en toe te passen.

b. Tijdige, juiste en volledige informatievoorziening voor het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie. Directie en Control:

- toetst voorstellen en besluiten op uitvoerbaarheid;
- stemt verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het MT en het bestuur af o.a. door zichtbaarheid van directeur en management en een transparant besluitvormingsproces;
- begeleidt het bestuurlijke traject rondom de ontwikkeling van het nieuwe hoofdkantoor;
- voert externe visitaties uit en verwerkt de uitkomsten van de verdiepende visitatie bij VNOG uit 2026;
- biedt ondersteuning bij en rapporteert op hoofdlijnen over de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle aan de directie en het bestuur;
- stimuleert het opzetten van het wettelijk vereiste kwaliteitssysteem inclusief heldere bedrijfsprocessen waarbij continue aandacht is voor de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze processen, waarbij specifiek ook aandacht is voor beveiliging tegen onrechtmatig handelingen zowel van buitenaf als intern.

c. VNOG is erkend autoriteit op het gebied van veiligheid en is nadrukkelijk verbonden in het netwerk van publieke veiligheid en publieke gezondheid; Directie en Control:

- stimuleert en versterkt de samenwerking, o.a. op Oost-5 niveau, met GGD NOG, NIPV, Defensie, de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), met Duitse buurregio's en in de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV);
- ondersteunt de voorzitter NIPV en plv. voorzitter Veiligheidsberaad, dhr. Heerts;
- organiseert webinars ten behoeve van gemeenteraden, bezoekt desgevraagd gemeenteraden en organiseert bijeenkomsten voor de raadsadviescommissie VNOG;
- borgt het lerend vermogen als onderdeel van het in control zijn.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	94.971	-	-	-	-	-
	Lasten	707.492	618.700	663.700	663.700	663.700	663.700
	Saldo	-612.522	-618.700	-663.700	-663.700	-663.700	-663.700
Bestuur	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	11.092	20.000	40.000	20.000	40.000	20.000
	Saldo	-11.092	-20.000	-40.000	-20.000	-40.000	-20.000
Directie overig	Baten	159.015	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	Lasten	333.675	128.000	154.800	319.800	359.800	370.800
	Saldo	-174.660	-126.000	-152.800	-317.800	-357.800	-368.800
Control	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	104.898	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
	Saldo	-104.898	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Totaal saldo baten en lasten		-903.172	-839.700	-931.500	-1.076.500	-1.136.500	-1.127.500
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-	-	-	-	-	-
Resultaat		-903.172	-839.700	-931.500	-1.076.500	-1.136.500	-1.127.500

3.6. Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. J. Joon

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

De afdeling Bedrijfsvoering (BV) ondersteunt bestuur, management en medewerkers. BV bevordert transparantie en een rechtmatige bedrijfsvoering en zorgt voor goed uitgeruste werkplekken en kazernes. BV ondersteunt effectieve communicatie met moderne hulpmiddelen. Medewerkersmotivatie is cruciaal, dus er wordt geïnvesteerd in training en ontwikkeling, en fysieke en mentale fitheid. Informatieveiligheid is een randvoorwaarde. Taken omvatten beleids- en juridisch advies, administratie, secretariaat, communicatie, financiën, inkoop, verzekeringen, vastgoed, servicedesk, projecten, HRM, ARBO, informatisering, archief en privacy & security. BV treft verder ook de voorbereidingen die in het kader van de bedrijfscontinuïteit nodig zijn, zodat de vi-taal verklaarde primaire processen bij een verstoring door kunnen gaan. De komende jaren werkt de afdeling aan het robuust maken van alle voorgenoemde activiteiten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

3. Sterke informatiepositie.

a. Sterke informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht. BV:

- ontwikkelt, implementeert, gebruikt, beheert en ondersteunt informatiegestuurd werken;
- zorgt voor informatiebeveiliging en continuïteit;
- coördineert en verzorgt 24/7 de in- en externe communicatie;
- ontwikkelt en beheert content en (nieuwe) communicatiemiddelen en waakt over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse doelgroepen;
- houdt toezicht op-, adviseert over- en verzorgt de privacy- en gegevensbescherming;
- neemt deel aan regionale en landelijke netwerken en overlegt actief met ketenpartners.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.

a. Solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding. BV:

- zorgt voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseert over financiën, verzekeringen, inkoop en aanbesteden en coördineert het risicomangement;
- organiseert en coördineert de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- overlegt periodiek met de gemeentelijke financieel adviseurs (het FAO);
- stelt een intern beheersingsplan op en versterkt de uitvoering van verbijzonderde interne controle.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers (huisvesting, services, etc.). BV:

- beheert de 60 locaties vanuit de gebruikersrol;
- voert de vastgestelde demarcatieregeling uit, in overleg met de gemeenten;
- begeleidt de uitvoering van het VNOG Klimaatplan, waaronder ook advisering aan gemeenten over verduurzaming van kazernes;
- levert gemeenten input bij nieuw- en verbouwprojecten van kazernes; één van de nieuwbouwprojecten is de ontwikkeling van de centrale brandweerpost Apeldoorn, tevens hoofdkantoorlocatie VNOG en beoogd veiligheidscentrum;

- levert professionele projectcapaciteit voor de brede VNOG organisatie en bewaakt de kaders van het projectmatig werken.

c. Richting, ruimte en vertrouwen geven aan onze medewerkers om zich te ontwikkelen. BV:

- investeert in de professionele (door)ontwikkeling van VNOG, op basis van een strategische personeelsplanning en mede via het programma VNOGinBeweging!;
- faciliteert het Arbobeleid, mede op basis van de RI&E knelpunten;
- verzorgt de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg en -administratie.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	509.665	307.000	307.000	307.000	307.000	307.000
	Lasten	11.183.501	10.703.100	11.557.400	11.517.400	11.447.400	11.447.400
	Saldo	-10.673.836	-10.396.100	-11.250.400	-11.210.400	-11.140.400	-11.140.400
Facilitair	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	153.873	192.000	192.000	192.000	192.000	192.000
	Saldo	-153.873	-192.000	-192.000	-192.000	-192.000	-192.000
Huisvesting	Baten	48.919	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Lasten	2.056.191	1.599.400	1.645.800	2.013.900	2.128.900	2.102.400
	Saldo	-2.007.272	-1.579.400	-1.625.800	-1.993.900	-2.108.900	-2.082.400
Projecten	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	178.000	25.000	50.000	75.000	75.000
	Saldo	-	-178.000	-25.000	-50.000	-75.000	-75.000
Communicatie	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	112.942	109.500	109.500	109.500	109.500	109.500
	Saldo	-112.942	-109.500	-109.500	-109.500	-109.500	-109.500
Middelen	Baten	14.762	-	-	-	-	-
	Lasten	76.209	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
	Saldo	-61.447	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Verzekeringen	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	569.455	676.800	676.800	676.800	676.800	676.800
	Saldo	-569.455	-676.800	-676.800	-676.800	-676.800	-676.800
Personeelszaken	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	544.229	978.700	1.049.700	1.049.700	1.049.700	1.049.700
	Saldo	-544.229	-978.700	-1.049.700	-1.049.700	-1.049.700	-1.049.700
Informatie	Baten	137.277	-	-	-	-	-
	Lasten	3.351.602	3.206.186	3.388.800	3.391.300	3.411.300	3.411.300
	Saldo	-3.214.325	-3.206.186	-3.388.800	-3.391.300	-3.411.300	-3.411.300
Arbo	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	135.983	134.500	134.500	134.500	134.500	134.500
	Saldo	-135.983	-134.500	-134.500	-134.500	-134.500	-134.500
Overig	Baten	4.920	-	-	-	-	-
	Lasten	875.048	832.700	857.700	857.700	827.700	827.700
	Saldo	-870.128	-832.700	-857.700	-857.700	-827.700	-827.700
Rente en afschrijving	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	646.747	1.334.100	1.705.000	1.804.000	1.989.000	2.097.000
	Saldo	-646.747	-1.334.100	-1.705.000	-1.804.000	-1.989.000	-2.097.000
Totaal saldo baten en lasten		-18.990.237	-19.697.986	-21.095.200	-21.549.800	-21.794.800	-21.876.300
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	541.417	673.500	117.500	100.000	26.500	-
	Lasten	541.603	455.100	415.350	88.500	-	-
Saldo reserves		-186	218.400	-297.850	11.500	26.500	-
Resultaat		-18.990.423	-19.479.586	-21.393.050	-21.538.300	-21.768.300	-21.876.300

3.7. Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J. Joon

Op het programma 7 'Algemene dekkingsmiddelen' staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen en de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) vanuit het Rijk. De gemeentelijke bijdrage voor 2027 is conform de Kadernota 2027-2030. Voor de hoogte van de bijdrage wordt verwezen naar bijlage 2. De middelen in dit programma worden ingezet om via de andere programma's de Opgaven van de organisatie uit te voeren. Verder is in dit programma een post opgenomen voor onvoorzijene uitgaven en staat hier de nog over de andere programma's te verdelen post loon- en prijscompensatie.

De mutatie in de reserves wordt toegelicht in paragraaf 5.2 Overzicht reserves en voorzieningen.

De stelpost looncompensatie wordt toegelicht in paragraaf 5.4.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Personele kosten	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	313.300	399.300	399.300	399.300	399.300
	Saldo	-	-313.300	-399.300	-399.300	-399.300	-399.300
Treasury	Baten	1.258.223	1.362.040	2.306.000	2.116.000	1.964.000	1.808.000
	Lasten	823.310	1.362.040	2.306.000	2.116.000	1.964.000	1.808.000
	Saldo	434.913	-	-	-	-	-
Loon- en prijscompensatie	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	707.000	1.525.290	1.106.521	1.101.521	1.101.521	1.101.521
	Saldo	-707.000	-1.525.290	-1.106.521	-1.101.521	-1.101.521	-1.101.521
Bijdragen rijk en gemeenten	Baten	68.256.413	69.923.102	75.903.200	77.443.200	77.463.200	77.963.200
	Lasten	-	-	-	-	-	-
	Saldo	68.256.413	69.923.102	75.903.200	77.443.200	77.463.200	77.963.200
Algemeen	Baten	5.630	-	-	-	-	-
	Lasten	24.800	779.081	801.900	713.550	778.950	798.950
	Saldo	-19.170	-779.081	-801.900	-713.550	-778.950	-798.950
Totaal saldo baten en lasten		67.965.156	67.305.431	73.595.479	75.228.829	75.183.429	75.663.429
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	2.329.465	4.124.000	6.640.700	6.274.700	6.135.700	6.069.700
	Lasten	2.776.570	-	2.500.000	4.000.000	4.000.000	4.500.000
Saldo reserves		-447.105	4.124.000	4.140.700	2.274.700	2.135.700	1.569.700
Resultaat		67.518.051	71.429.431	77.736.179	77.503.529	77.319.129	77.233.129

3.8. Programma: 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

Programmahouder: dhr. J. Joon

Het programma 8 betreft onderwerpen die één op één met de betrokken gemeente worden verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend (zie voor een specificatie bijlage 3):

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de demarcatieregeling.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de demarcatieregeling die met de gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van de gemeente Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeente Apeldoorn van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

a. Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht onder de juiste arbeidsomstandigheden. Afdeling BV:

- zorgt voor / coördineert het onderhoud en de facilitaire diensten, in nauw overleg met de gemeentelijke gebouwbeheerders en conform de afspraken in de demarcatieregeling. Tevens zorgt deze afdeling voor de verrekening van de kosten met de desbetreffende gemeenten;
- actualiseert samen met de gemeenten waar nodig de demarcatieregeling (in werking sinds 2023).

b. Juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht. VNOG:

- zorgt voor een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeente.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Apeldoorn	Baten	816.400	569.700	569.700	569.700	569.700	569.700
	Lasten	816.400	569.700	569.700	569.700	569.700	569.700
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Doetinchem	Baten	221.141	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Lasten	221.141	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Harderwijk	Baten	142.439	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	142.439	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Epe	Baten	59.146	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Lasten	59.146	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Transport volgende pagina:		-	-	-	-	-	-

Product	L/B	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Transport vorige pagina		-	-	-	-	-	-
Zutphen	Baten	148.491	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	148.491	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Aalten	Baten	28.394	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	28.394	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Berkelland	Baten	46.958	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Lasten	46.958	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Bronckhorst	Baten	51.883	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Lasten	51.883	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Brummen	Baten	32.604	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Lasten	32.604	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Apeldoorn ¹	Baten	1.531.571	1.510.800	1.530.800	1.424.800	1.523.800	1.323.800
	Lasten	1.531.571	1.510.800	1.530.800	1.424.800	1.523.800	1.323.800
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Elburg	Baten	36.025	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Lasten	36.025	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Ermelo	Baten	17.671	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Lasten	17.671	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Hattem	Baten	12.948	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	12.948	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Heerde	Baten	26.404	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Lasten	26.404	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Lochem	Baten	61.773	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Lasten	61.773	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Montferland	Baten	34.675	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Lasten	34.675	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Nunspeet	Baten	29.967	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Lasten	29.967	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Oldebroek	Baten	44.500	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	44.500	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Oost Gelre	Baten	65.457	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Lasten	65.457	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Oude IJsselstreek	Baten	54.862	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Lasten	54.862	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Doetinchem	Baten	445.096	482.000	482.000	482.000	442.000	442.000
	Lasten	445.096	482.000	482.000	482.000	442.000	442.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Putten	Baten	26.326	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Lasten	26.326	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Voorst	Baten	43.494	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	43.494	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Winterswijk	Baten	30.392	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Lasten	30.392	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Saldo	-	-	-	-	-	-
Totaal saldo baten en lasten		-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves							
Mutaties reserve(s)	Baten	-	-	-	-	-	-
	Lasten	-	-	-	-	-	-
Saldo reserves		-	-	-	-	-	-
Resultaat		-	-	-	-	-	-

¹ In de berekening voor het FLO-overgangsrecht is nog geen rekening gehouden met de meest recente CAO-ontwikkelingen. Zodra de nieuwe berekening is ontvangen, zal hiervoor een separate begrotingswijziging aan het algemeen bestuur worden voorgelegd (indien noodzakelijk).

4. Paragrafen

4.1. Weerstandscapaciteit en risicomanagement

Inleiding

In de paragraaf ‘Weerstandscapaciteit en risicomanagement’ worden de risico’s in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico’s om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De te nemen maatregelen op risico’s kunnen zijn: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren ervan. Verder is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico’s dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden.

Bij de inventarisatie van risico’s en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder het Regionaal Beleidsplan 2025-2028) het uitgangspunt. In de Kadernota 2027-2030, opgemaakt eind 2025, is een update van de risico-inventarisatie weergegeven met de berekende daarvoor benodigde weerstandscapaciteit. Eerder is in de kadernota besloten om de nieuwe beleidlijnen omtrent vermogen en risico’s in de betreffende paragrafen van de begroting en jaarrekening op te nemen.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus. Daarbij worden de verwachte en beoordeelde risico’s geactualiseerd in de kadernota’s en begrotingen en wordt verantwoording afgelegd over beheersing ervan in tussentijdse rapportages en jaarstukken. Het managen van risico’s is een continu proces waarbij zich steeds weer andere risico’s kunnen voordoen. Dit vereist voortdurende afstemming zowel intern als extern.

Hierna worden de risico’s weergegeven waarvoor het benodigd bedrag aan weerstandscapaciteit in de begroting 2027-2030 groter is dan € 250.000. Daarnaast is bij deze risico’s de kans dat het risico zich voordoet (veelal) 50% of hoger. In bijlage 4 wordt een totaaloverzicht van alle (berekende) risico’s weergegeven.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's bedrag	Weerstandscapaciteit (euro's)
1	(On)voldoende bezetting /inzet en (extra) kosten werving vrijwilligers op kazernes door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	558.000	391.000
3	Hogere prijzen; exploitatiekosten stijgen uit boven (verwachte) prijsindex. Wereldwijde ontwikkelingen w.o. gewijzigde verhoudingen tussen vraag en (schaarste van) aanbod, doen de prijzen van grondstoffen, materialen en dienstverlening (w.o. opleidingen) stijgen.	70%	840.000	588.000
6	Extra prijsstijgingen aanschaf materieel. Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen materiaal/materieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	1.200.000	600.000
8	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties (kazernes) gemeenten, voortvloeiende uit (onduidelijkheid over demarcatie) afspraken, (voortschrijdende) ontwikkelingen en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	600.000	300.000
9	Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding. Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	30%	900.000	270.000
15	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen), door stijging van het rentepercentage.	50%	832.500	416.000

Het berekende bedrag als (benodigde) weerstandscapaciteit is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect.

Voor een deel van de risico's is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen. Het meest actuele risico hierbij is: de onduidelijkheid voor VNOG als 'weerbare organisatie' met betrekking tot de daaraan gestelde eisen en de daarvoor beschikbare middelen.

In bijlage 4 worden in een uitgebreider overzicht de gekwantificeerde - en niet-gekwantificeerde risico's beschreven waarbij ook de oorzaken, beheersmaatregelen en een mogelijke getalsmatige onderbouwing, zijn opgenomen.

De bewaking van de (uitvoering van de) te nemen maatregelen zal opnieuw plaatsvinden gaande het (begrotings)jaar en zichtbaar (moeten) worden in de te presenteren financiële rapportages.

De gevolgen van berekende risico's voor de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio, komen hierna in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandscapaciteit

De weerstandsratio bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit).

Het beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de (begrote) post Onvoorzien uitgaven. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.

De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (vastgestelde doel van de reserve, zie hoofdstuk 6 en vastgestelde begrotingsuitgangspunten in Kadernota en begroting, zie paragraaf 5.1) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen (zie hoofdstuk 6). De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2025		€
Saldo Algemene reserve		1.135.114
Stand bedrijfsvoeringsreserve per 31-12-2025		3.992.656
<i>Onderdelen bedrijfsvoeringsreserve welke niet tot het weerstandsvermogen moeten worden gerekend:</i>		
Af: egalisatie tijdelijke huisvesting	-210.343	
Af: egalisatie inrichting kazernes	-25.943	
		-236.286
<i>Toekomstige onttrekkingen</i>		
Af: Personele knelpunten (t/m 2026)	-295.000	
Af: Uitbreiding 24-uursdienst (t/m 2028)	-240.000	
Af: Tijdelijke formatie VSP (t/m 2028)	-105.000	
Af: Versterking bedrijfsvoering	-407.345	
		-1.047.345
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve onderdeel weerstandsvermogen		2.709.025
Post onvoorzien		250.000
Beschikbaar weerstandsvermogen		4.094.139

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG begroting 2027		€
Beschikbare weerstandscapaciteit		4.094.139
Benodigde weerstandscapaciteit		3.197.000
Ratio		1,3

Toelichting

De hoogte van de weerstandscapaciteit voor de begroting 2027-2030 komt uit op 1,3 en zit daarmee binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel is eigendom van VNOG. De kazernes worden beschikbaar gesteld aan VNOG. Over het gebruik ervan en de vergoeding ervoor zijn demarcatieafspraken gemaakt.

De roerende kapitaalgoederen bestaan uit materieel en materialen welke bij VNOG worden ingezet voor de verschillende afdelingen. Het grootste deel is repressief materieel/materiaal dat wordt gebruikt door de afdeling Brandweezorg.

De afschrijvingslasten van deze kapitaalgoederen komen voor rekening van VNOG. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

Er is nog één kazerne (Doetinchem) in eigendom van VNOG. Deze kazerne is door VNOG aangekocht in 2013. Vanaf eind 2023, na de BTW-herzieningstermijn van 10 jaar, wordt met de gemeente Doetinchem gesproken over de afgesproken teruglevering van de kazerne. Bij de overige 3 kazernes heeft deze teruglevering na 10 jaar plaatsgevonden. Er is echter bij Doetinchem nog geen overeenstemming over het moment van de teruglevering en de overdracht van de bijbehorende onderhoudsvoorziening van de kazerne. Hierbij speelt het vraagstuk van PFAS-verontreiniging.

Ter dekking van de groot onderhoudskosten voor deze kazerne is in de jaarrekening van VNOG een voorziening gevormd voor rekening van de gemeente Doetinchem; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

Voor Apeldoorn is de besluitvorming om drie brandweerposten samen te voegen tot één post nagenoeg rond. Die nieuwe locatie wordt dan ook de (centrale) werkplek van het management, de staf, ondersteunend personeel en bepaalde afdelingen van VNOG (kantoorlocatie), alsmede de locatie van de crisisruimten en beoogd veiligheidscentrum. Deze locatie blijft eigendom van de gemeente Apeldoorn.

4.3 Financiering en Treasury

Inleiding

De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoorname en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn. De RUDDO (Regeling Uitzetting Derivaten Decentrale Overheden) is voor VNOG niet van toepassing.

Algemene ontwikkelingen

De totale boekwaarde van de vaste activa bedroeg eind 2025 circa € 52,8 miljoen. De bezittingen van VNOG bestaan voor een belangrijk deel uit repressief brandweermaterieel/-materiaal. Het lopende vervangingsprogramma voor blus – en dienstvoertuigen vertegenwoordigd een belangrijk deel van dit bedrag.

De financieringsbehoefte kan worden gedekt door langlopende leningen, kasgeldleningen en bankkredieten en de inzet van reserves. In de afgelopen jaren is vooral gebruik gemaakt van langlopende leningen en de inzet van reserves. VNOG zal in het komende jaar nog financiering moeten aantrekken voor de verdere uitvoering van het (lopende) investeringsprogramma en de herfinanciering van aflossingen, dit als vervolg op de aangetrokken financiering in 2024. In dat jaar is, ter voorkoming van het risico op rentestijging van aan te trekken financiering, voor € 42 miljoen aan leningen vastgelegd met stortingen in de jaren 2024 t/m 2026. Deze financiering was/is met name bedoeld voor de aanschaf van de 75 nieuwe blusvoertuigen. Voor het aan te trekken deel van de financiering blijft VNOG een renterisico lopen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Vanaf 2022/2023 wordt er weer meer rente vergoed voor de aangehouden rekening-courant tegoeden waaronder ook de tegoeden in de schatkist. Voor 2026 zal het drempelbedrag voor het aanhouden van tegoeden buiten de schatkist voor VNOG rond de € 1.600.000 bedragen.

Risicobeheer

Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moeten worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt, waar dat mogelijk is, gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:

1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte en
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet FIDO aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van renteontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet te veel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van VNOG. De totale omvang van de programmabegroting van VNOG bedraagt in 2027 bijna € 94 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond ruim € 7,7 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat tot maximaal 20% van het begrotingstotaal van het betreffende dienstjaar, aan leningen in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 15 jaar. VNOG heeft ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel, materiaal en apparatuur extra leningen aangetrokken in 2024. Verder zal, naar verwachting, opnieuw moeten worden aangetrokken eind 2026/ begin 2027. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist. Uit deze staat blijkt dat VNOG ruim binnen de kaders van de renterisiconorm blijft.

Jaar	2027	2028	2029	2030
Berekening norm				
Begrotingstotaal 1)	93.700.000	94.500.000	94.000.000	94.000.000
Percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	18.740.000	18.900.000	18.800.000	18.800.000
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aflossingen:				
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	166.667	166.667	166.667	166.667
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	300.000	0	0	0
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	600.000	600.000	0	0
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	400.000	400.000	0	0
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	400.000	400.000	0	0
Lening BNG - 15 jaar - 40117375	600.000	600.000	600.000	600.000
Lening BNG - 15 jaar - 40117376	800.000	800.000	800.000	800.000
Lening NWB - 15 jaar - 40426	600.000	600.000	600.000	600.000
Lening NWB - 15 jaar - 40427 (v.a. 2/1/26)	800000	800.000	800.000	800.000
Aan te trekken in 2026 - 15 jaar- € 35 miljoen	2.333.333	2.333.333	2.333.333	2.333.333
Aan te trekken in 2027 - 10 jaar- € 2,5 miljoen		250.000	250.000	250.000
Renterisico	7.000.000	6.950.000	5.550.000	5.550.000
Ruimte onder rente risiconorm	11.740.000	11.950.000	13.250.000	13.250.000

Renteberekening begroting

Voor de kapitaalslasten wordt in de begroting 2027 voor alle investeringen een (omslag)rentepercentage van 2,2% gehanteerd.

Rentetoerekening begroting 2027 * € 1.000	
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.305
De externe rentebaten	
Saldo rentelasten en rentebaten	2.305
<hr/>	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	2.305
<hr/>	
Aan taakvelden toegerekende rente, gemm. 2,2%	2.305
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-

De geprognostiseerde boekwaarde van de activa die integraal wordt gefinancierd over 2027 bedraagt circa € 105 mln. De aan de programma's toegerekende rente bedraagt 2,2% over genoemde boekwaarde en komt uit op circa € 2.305.000.

4.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG-begroting is het separate programma ‘Bedrijfsvoering’ opgenomen, zie hoofdstuk 3. In hoofdstuk 3 staan de beleidsdoelen en (reguliere) activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op diverse andere onderdelen van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen hierop.

Vastgoed en Facilitair

Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de ‘demarcatieregeling’ die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De regeling geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl VNOG de opstal gebruikt. De kosten voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Het andere deel van de kosten (de facilitaire kosten) wordt per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten. Het voornemen was om op termijn ook deze individuele verrekening naar het verdeelmodel over te brengen. Maar de werkwijze wordt in samenwerking met de 22 gemeenten eerst geëvalueerd (evaluatie gestart in 2026, loopt door in 2027). Uitkomst hiervan kan zijn dat de huidige werkwijze wordt gehandhaafd (afrekenen per gemeente) of dat de kosten bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht gaat worden via het reguliere verdeelmodel.

De demarcatieregeling bevat naast de taakverdeling ook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde zouden brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten. Niet overal zijn als gevolg van deze geplande / aanstaande verbouwingen de vereisten/voorzieningen voor 1-1-2025 gerealiseerd. In 2027 verwachten wij dat een groter aantal kazernes hierop aangepast zijn.

Conform de demarcatieregeling is er een periodiek overleg met de gebouwbeheerders om zaken af te stemmen. Dit overleg gaat ook in 2027 weer door. Te bespreken punten zijn onder andere de algehele stand van zaken, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. VNOG is steeds nauw betrokken bij deze onderwerpen die de gebouweigenaren (gemeenten) uitvoeren.

Een overzicht van de voornaamste nieuw- en verbouwprojecten in 2027:

Start/lopende nieuwbouwprojecten in 2027:	Nieuwbouw Veiligheidscentrum Apeldoorn Nieuwbouw kazerne Klarenbeek
Lopende verbouwprojecten die doorlopen in 2027 en/of in 2027 worden afgerond:	Verbouw kazerne Hattem Verbouw kazerne Hierden Verbouw kazerne Putten
Lopende nieuwbouwprojecten die doorlopen in 2027 en/of in 2027 worden afgerond:	Nieuwbouw kazerne Terwolde Nieuwbouw kazerne Oene Nieuwbouw kazerne Voorst

Eén van de lopende nieuwbouwtrajecten is de nieuwbouw van het veiligheidscentrum in Apeldoorn. Deze nieuwe brandweerpost vervangt drie andere posten in het stedelijk gebied van Apeldoorn en hier wordt ook een kantoorfunctie van VNOG in ondergebracht, als ook andere functionaliteiten/gebruikers op het gebied van veiligheid, zodat een breed veiligheidscentrum gaat ontstaan. Dit is een groot project dat qua voorbereidingen al enige jaren loopt. De ingebruikname van de nieuwbouw is voorzien in het eerste kwartaal van 2029. VNOG trekt samen op met de gemeente Apeldoorn, die bouwheer is.

VNOG heeft in stappen in 2023/2024/2025 de voormalige kantoorlocatie aan de Europaweg in Apeldoorn verlaten, omdat de eigenaar (politie) zelf de ruimtes nodig had. De teams/afdelingen zijn tijdelijk verspreid over bestaande andere kantoorlocaties van VNOG (door inschikken), medewerkers werken voor een deel vanuit huis en er wordt waar nodig gebruik gemaakt van externe locaties. Daarnaast zijn een paar teams en de crisisruimten van het multi-actiecentrum (het centrale knooppunt bij het bestrijden van een crisis) begin 2025 verhuisd naar een tijdelijk pand aan de Molenmakershoek 14 te Apeldoorn (in bezit van de gemeente Apeldoorn). Dit pand is gelegen náást het toekomstige veiligheidscentrum van VNOG, dat de definitieve locatie zal worden. De crisisruimten moeten beschikken over eigen (beveiligde) dataverbindingen en noodstroom, die hier zijn gerealiseerd voor de tijdelijke locatie. Door te verhuizen naar een pand náást het toekomstige pand, kunnen deze verbindingen straks worden doorgetrokken naar het nieuwe pand. Zo is een optimale inzet van middelen bereikt.

Deze tijdelijke situatie van verspreid werken is niet ideaal, maar voor een overzienbare periode acceptabel, in afwachting op het nieuwe hoofdkantoor. Er is hierbij ook in 2027 net als in voorgaande jaren blijvende aandacht of de taakuitvoering door deze tijdelijke huisvesting geen problemen ondervindt, alsmede voor het sociale aspect, nu de medewerkers her en der verspreid werken. Waar nodig worden maatregelen genomen als er zich problemen voordoen.

Duurzaamheid

De wereld staat voor een grote uitdaging om de leefbaarheid op onze planeet te behouden. In december 2021 heeft het algemeen bestuur een duurzaamheidsvisie voor VNOG vastgesteld die in 2022 is uitgewerkt in een duurzaamheidsstrategie. De ambitie van VNOG is om de landelijke eisen te volgen en daar waar zich kansen voordoen, nog een stap verder te zetten, mits de (financiële) mogelijkheden dat toestaan en VNOG haar wettelijke kerntaken kan blijven uitvoeren. De strategie en visie zijn uitgewerkt in een Klimaatplan dat het AB in november 2024 heeft behandeld. Het plan is in uitvoering.

In het Klimaatplan staan de acties binnen de thema's inkoop, vastgoed, facilitair, mobiliteit, gedrag en VNOG specifieke activiteiten. De belangrijkste thema's waarop de meeste winst te behalen valt, zijn 'vastgoed' en 'mobiliteit'.

Een groot deel van de uitstoot komt van het vastgoed. Dit is in bezit van de gemeenten. Acties op dit gebied liggen daarom primair bij de gemeenten (die ook zelf een opgave hebben voor het verduurzamen van gemeentelijke vastgoed) en gaan altijd in nauwe afstemming met de gemeenten. De diverse nieuwbouw- en verbouwtrajecten komende jaren bieden daarbij een extra kans om stappen te zetten.

Bij de reductie op het thema 'mobiliteit' gaat het o.a. om de elektrificatie van het wagenpark, met op dit moment focus op de dienstauto's en -bussen (inclusief laadpalen op de locaties), omdat een betaalbaar en voor onze omstandigheden bruikbaar elektrisch alternatief voor de grotere brandweervoertuigen momenteel in de markt nog niet voorhanden is.

In 2026 heeft VNOG de gestelde doelen uit het klimaatplan herijkt (neerwaarts). Reden hiervoor is o.a. de focus op bedrijfscontinuïteit, weerbaarheid en de vertraging op het verduurzamen van vastgoed bij gemeenten. Deze herijking is de basis voor de verdere plannen tot 2030. In 2026 is gestart met bezoeken van alle gemeenten om de potentie voor verduurzaming van het vastgoed verder te bespreken. Dit loopt door in 2027 e.v. Hier wordt de potentie tot energiebesparing nog onvoldoende uitgenut. De ambitie is om in 2026/2027 een eerste duurzaamheidsverslag te kunnen presenteren. Daarnaast wordt in de reguliere P&C-documenten op de voortgang van het Klimaatplan op hoofdlijnen gerapporteerd.

Vennootschapsbelasting

Voor de aangifte vennootschapsbelasting wordt de benodigde informatie aangeleverd aan het accountantskantoor dat de jaarrekening voor VNOG controleert. Verwachting is dat de aangifte voor 2027 nihil is.

Innovatie

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG en op alle afdelingen vinden innovatieve ontwikkelingen plaats, zie hiervoor ook hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's. Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. VNOG bereidt haar medewerkers hierop voor en investeert steeds in (nieuwe en bestaande) samenwerkingen, ook met private partijen in start-ups, nieuwe technische oplossingen en inzet van ICT. Een paar innovaties op de Opgaven ter illustratie:

- Opgave 0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises: versterken van de samenwerking met de Grensliaisons t.b.v. de grensoverstijgende coördinatie, starten met de pilot "Progressive hose lay" voor natuurbrandbestrijding (een inzetactie waarbij speciale blusslangen onder waterdruk verlengd kunnen worden).
- Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust: uitvoeren van het excellenplan 'gedrag en veilige leefomgeving 2025-2028'.
- Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig: meewerken aan de oprichting van een landelijk Kennis- en Expertisecentrum Natuurbrand.
- Opgave 3. Sterke informatiepositie: bijdragen aan landelijke en (boven)regionale doorontwikkeling geneeskundig beeld (Veiligheids informatieknoppunt (VIK), witte informatiebron Oost-5, KCR2), zodat o.a stapeling risico's breed inzichtelijk is.
- Opgave 0, 2 en 3: Uitvoeren van project 'Virtuele assistent (Co-commander)' voor o.a. bevelvoerders. VNOG investeert in het versterken van haar informatiepositie tijdens incident- en crisisbestrijding. Door toenemende informatie en complexere incidenten is voor onze medewerkers situationele, direct toepasbare kennis essentieel. Steeds meer complexe informatie moet onder hoge tijdsdruk snel, betrouwbaar en in de juiste context beschikbaar zijn. Tijdens incidenten is er geen tijd om gegevens te zoeken, terwijl het missen van cruciale informatie achteraf maatschappelijk onacceptabel is. A.I. kan hierbij een ondersteunende rol bieden. Met een start-up is een AI-proof of concept ontwikkeld die bevelvoerders proactief waarschuwt voor risico's op basis van context. Deze veelbelovende digitale assistent (Virtuele Assistent – Co-commander) verbetert besluitvorming en veiligheid en stimuleert kennisopbouw binnen VNOG. De volgende stap is het bouwen van een prototype met aandacht voor techniek, beleid en beheer. Tegelijkertijd worden andere regio's betrokken voor toekomstige opschaling. Na testen en prototypefase, wordt bekeken of het project voldoende biedt, om te worden doorgezet.

Privacy en security

In 2027 zal VNOG stappen zetten in het verder verhogen van het volwassenheidsniveau voor zowel gegevensbescherming (Privacy) als informatieveiligheid (Security). VNOG houdt hierbij rekening met en geeft uitwerking aan landelijke ontwikkelingen op deze twee terreinen.

Het continu blijven investeren in Informatieveiligheid is van cruciaal belang voor de continuïteit en betrouwbaarheid van onze organisatie. In een tijdperk waarin cyberdreigingen steeds geavanceerder en frequenter worden en ontwrichtend kunnen werken voor de samenleving, met grote gevolgen voor burgers en -de processen van- de eigen organisatie is het essentieel om proactieve maatregelen te blijven nemen om onze gegevens en systemen te beschermen. Door te investeren in digitale weerbaarheid -met geavanceerde beveiligingstechnologieën, het trainen van personeel in best practices en het implementeren van robuuste beveiligingsprotocollen- kunnen we de risico's aanzienlijk verminderen. Bovendien draagt het investeren in een sterke Informatieveiligheid bij aan de algemene weerbaarheidsopgave van de organisatie en het vertrouwen van onze burgers en ketenpartners. VNOG werkt ook op dit terrein in het Veiligheidsberaad nauw samen met de andere veiligheidsregio's.

VNOG draagt door kennis- en deskundigheidsdeling op zowel landelijk als Oost 5-niveau actief bij aan de interregionale samenwerking ter versterking van de informatievoorziening en informatieveiligheid. Intern vindt een verdere versterking van de informatievoorziening en -veiligheid plaats door de instelling van de rol van Chief Information Officer (CIO), gekoppeld aan de functie van afdelingshoofd Bedrijfsvoering, en samenwerking in het CIO Office van VNOG. Binnen dit Office bundelt VNOG de binnen de organisatie aanwezige kennis en deskundigheid op genoemde terreinen, met name op strategisch niveau. Privacy en gegevensbescherming maken hier onderdeel van uit.

De Europese regelgeving op securitygebied in de vorm van de richtlijnen NIS2 en CER is niet van toepassing op overheidsinstanties, die in hoofdzaak activiteiten uitvoeren op het terrein van ondermeer openbare veiligheid, en gelden daarmee niet voor de veiligheidsregio's. VNOG geeft in samenwerking met de andere veiligheidsregio's invulling aan een securityregime, dat past bij de eisen die de landelijke vitaalverklaring van een aantal veiligheidsregio-processen aan de regio's stelt. Waar mogelijk sluiten maatregelen en voorzieningen aan op de weerbaarheidsopgave van VNOG.

Voor de informatiebeveiliging wordt het steeds belangrijker om Security by Design toe te passen. Dit betekent dat bij de ontwikkeling en onboarding van nieuwe systemen in een vroeg stadium met de security-eisen rekening wordt gehouden.

Voor het terrein van de gegevensbescherming wordt het steeds belangrijker om Privacy by Design toe te passen, vergelijkbaar met Security by Design voor informatiebeveiliging. Privacy by Design houdt in dat in een vroeg stadium, bij de ontwikkeling van producten en diensten, zowel technisch als organisatorisch, een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens wordt afgedwongen. Dit brengt risico's vooraf in beeld waardoor achteraf geen reparatie hoeft plaats te vinden. De inzet van DPIA's (Data Protection Impact Analyse) in samenhang met het beheer van het verwerkingsregister hoort daarbij.

4.5 Verbonden partijen

Een Verbonden Partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur van de rechtspersoon of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Verder kan de situatie zich voordoen dat er **of** bestuurlijke **of** financiële belangen zijn. Hieronder het overzicht van (semi)verbonden partijen:

Partij	Beschrijving
Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)	De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. De WVSV onderhandelt namens de besturen van de veiligheidsregio's met de werknemersorganisaties om afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.
Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Tevens kan het expertisebureau advies geven bij (complexe) casussen. De Stichting Waarborgfonds van de 25 veiligheidsregio's is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's.
Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)	Het NIPV is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's.
Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)	De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's.
Veluws Bosbrandweer Comité (VBC)	De stichting VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten en veiligheidsregio's op de Veluwe voor het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden. Daarvoor organiseert en coördineert zij een systeem van detectie (o.a. via vliegtuigen, drones en meetapparatuur). Deelnemers zijn: Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG, gemeente Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.
Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)	De SAMIJ is een netwerk-samenwerking van diverse partijen voor bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming t.b.v. de incidentbestrijding in het IJsselmeergebied (IJsselmeer, Markermeer, IJmeer, Gouwee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer). Partijen zijn: veiligheidsregio's, waterschappen, Rijkswaterstaat, KNRM, Reddingsbrigade Nederland, Kustwacht en de Nationale Politie.

4.6 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) verplicht overheidsinstanties om jaarlijks in de begroting en de jaarrekening aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd in 2027 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)

Onder actieve openbaarmaking vallen de activiteiten om de wettelijk verplichte informatie (gebundeld in 17 categorieën, waarvan er 12 op VNOG van toepassing zijn) actief openbaar te maken en daarnaast een inspanningsverplichting om andere informatie buiten deze verplichte categorieën op eigen initiatief openbaar te maken. De bepalingen uit de Woo die hierover gaan treden over een periode van enkele jaren gefaseerd in werking. VNOG geeft invulling aan de openbaarmaking van de categorieën, waarvoor de verplichting inmiddels geldt.

De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan verplicht

Ten aanzien van de inspanningsverplichting om andere informatie actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo) moet eerst helder worden welke ambitie VNOG daartoe heeft en volgt VNOG de landelijke ontwikkelingen rond de Woo-index.

Verplicht platform voor actieve openbaarmaking (artikel 3.3.b Woo)

Dit platform is de Woo-index in het Register van Overheidsorganisaties. VNOG koppelt haar openbare informatie via de eigen website aan dit platform, zodat iedere inwoner in de regio alle relevante VNOG-informatie via die plek kan vinden.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)

Passieve openbaarmaking is het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek. Dergelijke verzoeken worden volgens de geldende regels uit de Woo afgehandeld.

De informatiehuishouding (Hoofdstuk 6 Woo)

Voor de verbetering van de informatiehuishouding worden de ontwikkelingen landelijk en binnen de VNG gevolgd. Het verbeteren van de informatiehuishouding heeft voortdurend onze aandacht. VNOG geeft uitvoering aan de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat moeten brengen en bewaren, en zorg moeten dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. Dit krijgt ondermeer vorm met het verder inrichten van het nieuwe Document Management Systeem (DMS) van VNOG. In het kader van de Woo ligt er nadruk op de digitale archiefbescheiden.

Aanwijzing van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo)

VNOG beschikt, zoals de Woo dat voorschrijft over Woo-contactpersonen. Zij kunnen vragen van burgers beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie.

5. Financiële begroting

5.1 Kaders en uitgangspunten

Het algemeen bestuur heeft op 19 maart 2026 de Kadernota 2027-2030 vastgesteld. In de Kadernota staan de financieel-technische uitgangspunten, die zijn toegepast voor de begroting 2027.

Kaders systematiek loon- en prijscompensatie

De systematiek voor de begroting 2027 verschilt niet van degene die is toegepast voor vorige begrotingen. Een onzekerheid bij het opstellen van de Kadernota 2027 - 2030 betrof het aflopen van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's per 1 augustus 2025. Begin oktober, bij het opstellen van de Kadernota 2027 – 2030, was er nog geen akkoord bereikt tussen de werkgevers en vakcentrales. Bij het opstellen van de begroting is een principe-akkoord bereikt waarmee in de voorliggende begroting is gerekend voor de personeelslasten.

- **Looncompensatie:** De looncompensatie voor 2027 wordt berekend op basis van het percentage (loonvoet sector overheid), dat wordt genoemd in de Septembercirculaire 2025 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen als gevolg van de afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoorden en als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).
- **Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR):** Voor de raming van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2027 is dit de beschikking die de VNOG voor 2026 ontvangt in december 2025. De BDUR bedraagt ongeveer 15% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2026 en 2027 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeiën naar de gemeenten of er wordt een voorstel voorgelegd voor bestemming.
- **Prijscompensatie:** Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire (prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

Financiële kaders

1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2026. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op de onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
  - a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
  - b. inhuur van derden, bij voorbeeld ter vervanging van ziekte, vacatureoverbrugging of knelpunten wordt niet geraamd en wordt in principe opgevangen vanuit de kader-stellende loonkosten;

- c. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt / functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
  - d. het laatst bekende arbeidsvoorwaardenakkoord;
  - e. het loonindexcijfer 2026 en 2027 uit de Septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (2,9% voor 2026 en 5,1% voor 2027);
  - f. het gemiddelde percentage voor de werkgeverlasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2025. Voor 2026 en 2027 zijn de percentages voor de werkgeverlasten nog niet bekend;
  - g. gedurende het begrotingsjaar 2027 wordt bij de tussentijdse rapportages en de jaarrekening een toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;
  - h. het opleidingsbudget bedraagt 2% van de loonsom (minus €100.000 conform eerder opgevoerde besparing uit Kadernota 2024-2027);
  - i. de begroting 2027 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaire.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
- a. wordt het bedrag voor 2025 genomen;
  - b. het loonindexcijfer 2026 en 2027 uit de Septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (2,9% voor 2026 en 5,1% voor 2027);
  - c. de begroting 2027 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaire.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
- a. de vastgestelde begroting (2026) gebruikt inclusief de structurele wijzigingen uit 2025, die nog niet in de primitieve begroting 2026 waren opgenomen;
  - b. autonome ontwikkelingen en ontwikkelrichtingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2027;
  - c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2027: 2,2%;
  - d. de begroting 2027 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in volgende circulaire.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen die onderdeel uitmaken van het dekkings- en spreidingsplan conform de vastgestelde Toekomstvisie (2020). Deze zijn verwerkt in het MeerjarenInvesteringsprogramma (MJIP) evenals de verdere reguliere vervangingen zoals bijvoorbeeld voor ICT-middelen. Voor investeren en activeren zijn de uitgangspunten:
- a. disagio wordt niet geactiveerd;
  - b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
  - c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
  - d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
  - e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egaliseringsreserve afschrijvingen gebracht;
  - f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).

6. Het rente-omslagpercentage voor 2027 komt op basis van de meest recente berekeningen uit op 2,2%.
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendeekkende tarieven.
8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG en is per ingang van 2025 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

5.2 Beleidsregels en uitgangspunten reserves

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de beleidsregels en werkwijzen die worden toegepast voor de risico's, de reserves, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit, zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2027-2030. De beleidsregels zetten eerdere lijnen voort; ze zijn vastgelegd in de betreffende paragrafen van voorgaande begrotingen.

Risicomanagement

1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. De VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermindering en vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de tussentijdse rapportages en de Jaarstukken.
5. De geïnterpreteerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, groot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnterpreteerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

Reserves

1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringsreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het algemeen bestuur over de resultaatsbestemming, of anderszins door algemeen bestuursbesluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve c.q. het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.
3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit* (zie hierna).
4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te

raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.

5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten, knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote dotaties en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in hoofdstuk 6.

Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve¹ en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden².
3. De weerstandsratio =
$$\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$
4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")³.
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

¹ Bij voorstellen waarbij aanspraak wordt gemaakt op de bedrijfsvoeringreserve zullen de effecten daarvan op de (mogelijke daling van de) ratio worden beoordeeld en geduid. In voorkomende situaties kan worden overwogen een specifieke reserve te in te stellen voor een aangewezen bestemming (zoals bijv. voor de uitvoering van het klimaatplan).

² BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

³ Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

5.3 Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten

Het budget voor kapitaallasten berust op de volgende ramingsgrondslagen:

- Het MJIP (meerjarig investeringsprogramma) voor de aan te vragen vervangingsinvesteringen.
- De staat van investeringen (investeringen die gereed zijn, waarop wordt afgeschreven).
- De overlopende investeringen uit voorgaande dienstjaren.
- De investeringen zijn onderscheiden naar vervanging en uitbreiding.
- De verdeling van investeringen over de jaarschijven 2027 tot en met 2030 is bepalend voor het jaar waarvoor (in de begroting) de kredieten worden aangevraagd. Na het beschikbaar stellen van het krediet worden verplichtingen aangegaan (bijvoorbeeld door het starten van een aanbestedingsprocedure).
- Er is gerekend met toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisereserve conform het vastgestelde beleid.
- De afschrijvingstermijnen zijn opnieuw vastgesteld per 1 januari 2019. Over materieel/materiaal investeringen wordt lineair afgeschreven conform het beleid.
- Er wordt bij investeringen 2,2 % rente berekend over de boekwaarde aan het begin van het jaar plus de helft van de voorgenomen investeringen in het begrotingsjaar.
- De voorgenomen investeringen zijn geraamd inclusief prijsindex en BTW. Er wordt geen generieke indexering toegepast. Wel wordt rekening gehouden met reëel verwachte (toekomstige) prijsontwikkelingen.
- De kapitaallasten tenslotte, zijn geraamd na verwerking van bovenstaande punten, uitgaande van 100% van zowel de bestaande boekwaarden als de voorgenomen investeringen.

In de voorliggende meerjarenbegroting is het materieel spreidingsplan opgenomen voor wat betreft de huidige planning van de vervanging van de voertuigen. Na de aanbesteding van het in het kredietenoverzicht genoemde materiaal en materieel, kunnen de geraamde bedragen in het investeringsprogramma aan de uitkomsten van de aanbesteding worden aangepast. Navolgende tabel geeft de geraamde ontwikkeling van de kapitaallasten weer (bij de Kadernota 2028-2031 wordt de doorrekening (opnieuw) geactualiseerd):

Programma	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2026	2027	2028	2029	2030
Risico- en crisisbeheersing	2.000	2.000	0	0	0
Brandweerzorg	8.733.000	11.050.000	10.684.000	10.421.000	10.232.000
GHOR	16.000	40.000	39.000	38.000	53.000
Bedrijfsvoering	1.280.000	1.705.000	1.764.000	1.919.000	2.027.000
Totalen	10.031.000	12.797.000	12.487.000	12.378.000	12.312.000
Mutaties egalisereserve afschrijvingen					
Toevoeging					
Onttrekking*	3.962.140	6.640.700	6.274.700	6.135.700	6.069.700
Rente en afschrijving exclusief MKON en kazerne	6.068.860	6.156.300	6.212.300	6.242.300	6.242.300
MKON	32.000	38.000	41.000	44.000	42.000
Bijdrage 4 veiligheidsregio's	-23.900	-28.300	-30.600	-32.800	-31.300
Bijdrage VNOG	8.100	9.700	10.400	11.200	10.700
Kazerne Vosselmanstraat	49.000	48.000			
Bijdrage gemeente Apeldoorn	-49.000	-48.000	0	0	0
Kazerne Doetinchem	219.000	219.000	219.000	179.000	179.000
Bijdrage gemeente Doetinchem	-219.000	-219.000	-219.000	-179.000	-179.000
Kazernes	0	0	0	0	0

* de begroting 2026 wordt bij de halfjaarrapportage aangepast aan de werkelijk te verwachten kapitaallasten. Daarbij wordt ook de onttrekking aan de egalisereserve aangepast. Deze onttrekking wordt naar verwachting € 1.000.000.

5.4 Personeelslasten

In de begroting 2027 is voor de personeelslasten het voorlopig onderhandelingsresultaat meegenomen (schaalverhogingen) en gerekend met onderstaande formatie. Hierin zijn meegenomen de aanpassingen uit de Kadernota en de weerbaarheidsgelden.

Er is overeenstemming bereikt over een voorlopig onderhandelingsresultaat met een looptijd van 2 jaar met de volgende loonmutaties:

1. 4,1% per 1 augustus 2025
2. 3,1% per 1 augustus 2026
3. 0,1% per 1 januari 2027

Deze percentages gelden ook voor de jaar- en uurvergoedingen van de brandweervrijwilligers. Voor de begroting 2027 betekent dit, dat de stelpost looncompensatie is ingezet voor de hogere personeelslasten. In deze stelpost resteert nog € 900.000. Dit bedrag is beschikbaar voor stijging van loonkosten w.o. het volgende arbeidsvoorwaardenakkoord, dat moet ingaan per 1 augustus 2027.

Formatie in fte's	begroting 2027
Risico- en crisisbeheersing	86,02
Brandweezorg	136,32
GHOR	15,97
MKON	47,3
Directie en control	4
Bedrijfsvoering	112,92
Totaal	402,53

5.5 Overzicht van baten en lasten

Programma (bedragen in €)	Begroting 2026				Begroting 2027				Begroting 2028				Begroting 2029				Begroting 2030			
	lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten	
	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.
Risico- en crisisbeheersing	10.464.170	828.095	-	-	10.726.570	-	-	-	10.721.270	-	-	-	10.641.270	-	-	-	10.641.270	-	-	-
Brandweezorg	36.975.855	492.140	84.000	-	40.790.355	80.000	84.000	-	40.273.755	-	84.000	-	39.880.355	-	84.000	-	39.680.355	-	84.000	-
GHOR	2.384.700	-	48.000	-	2.532.700	-	34.000	-	2.531.700	-	34.000	-	2.530.700	-	34.000	-	2.545.700	-	34.000	-
MKON	5.728.340	-	4.310.920	-	5.975.340	-	4.495.336	-	5.978.340	-	4.498.336	-	5.981.340	-	4.501.336	-	5.979.340	-	4.499.336	-
Directie en control	841.700	-	2.000	-	933.500	-	2.000	-	1.078.500	-	2.000	-	1.138.500	-	2.000	-	1.129.500	-	2.000	-
Bedrijfsvoering	19.351.486	673.500	327.000	-	21.304.700	117.500	327.000	-	21.776.800	100.000	327.000	-	22.095.300	26.500	327.000	-	22.203.300	-	327.000	-
Algemene dekkingmiddelen en onvoorzien	3.979.711	-	71.285.142	-	4.613.721	-	78.209.200	-	4.330.371	-	79.559.200	-	4.243.771	-	79.427.200	-	4.107.771	-	79.771.200	-
Kazernes en overgangsrecht	3.671.500	-	3.671.500	-	3.691.500	-	3.691.500	-	3.585.500	-	3.585.500	-	3.644.500	-	3.644.500	-	3.444.500	-	3.444.500	-
	83.397.462	1.991.735	79.728.562	-	90.568.386	197.500	86.843.036	-	90.276.236	100.000	88.090.036	-	90.155.736	26.500	88.020.036	-	89.731.736	-	88.162.036	-
Onttrekking aan reserves	-	-	4.124.000	1.991.735	-	-	6.640.700	197.500	-	-	6.274.700	100.000	-	-	6.135.700	26.500	-	-	6.069.700	-
Toevoeging aan reserves	-	455.100	-	-	2.500.000	415.350	-	-	4.000.000	88.500	-	-	4.000.000	-	-	-	4.500.000	-	-	-
	83.397.462	2.446.835	83.852.562	1.991.735	93.068.386	612.850	93.483.736	197.500	94.276.236	188.500	94.364.736	100.000	94.155.736	26.500	94.155.736	26.500	94.231.736	-	94.231.736	-
Totaal lasten en baten	85.844.297		85.844.297		93.681.236		93.681.236		94.464.736		94.464.736		94.182.236		94.182.236		94.231.736		94.231.736	

5.6 Overzicht taakvelden, beleidsindicatoren en financiële kengetallen

Taakvelden

Taakveld	Omschrijving taakveld	uitgaven		inkomsten	
		Begroting 2027	Begroting 2027	Begroting 2027	Begroting 2027
0.1	Bestuur	20.000			
0.4	Overhead	17.703.400		309.000	
0.5	Treasury	2.306.000		2.306.000	
0.8	Overige baten en lasten	1.106.521			
0.10	Mutaties reserves	2.915.350		6.838.200	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	69.629.965		84.228.036	
TOTAAL		93.681.236		93.681.236	

Voor dit overzicht zijn nog niet de nieuwe definities van het taakveld overhead gebruikt.

Beleidsindicatoren

Indicator	begroting 2026	begroting 2027	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,46	0,48	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,44	0,47	bezetting31-12-2025
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 20,70	€ 21,06	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur exte	0,61%	0,62%	
Overhead: % van totale lasten	18,51%	19,00%	

Financiële kengetallen VNOG

	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	32%	95%	85%	79%	73%	66%
Solvabiliteitsratio	33%	17%	17%	17%	16%	15%
Exploitatieruimte	1,23%	0,00%	0,32%	0,09%	0,00%	0,00%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om

deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2027-2030.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Bij de begrote cijfers voor 2027-2030 is uitgegaan van een toename van de investeringen op basis van meerjarenplanning (vervangings)investeringen. Ter financiering van deze investeringen is in 2024 een deel van het benodigde vreemd vermogen aangetrokken in de vorm van leningen met een looptijd van 15 jaar. Voor de komende jaren wordt rekening gehouden met nog meer aan te trekken financiering.

De berekende netto schuldquote valt grotendeels in de categorie 'minste risico'. In eerste instantie loopt dit risico (tijdelijk) op door een hogere schuldenlast met bijbehorende aflossingsverplichting en afname van liquide middelen. Daarbij is verder - op basis van de uitgangspunten in de Kadernota 2027-2030 - vanaf 2027 gerekend met een hogere benodigde bijdrage van de gemeenten ter dekking van de gestegen kapitaalslasten.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG.

De berekende ratio bedraagt over 2027: 17% en valt daarmee in de categorie: meeste risico. Dit kengetal neemt verder af in de loop van de weergegeven jaren. De oorzaak daarvan is dezelfde als toegelicht bij de netto schuldquote. Voor lokale overheden i.c. een gemeenschappelijke regeling moet deze ratio anders beoordeeld worden dan bij een bedrijf.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

6. Uiteenzetting financiële positie

6.1 Geprognosticeerde balans

Begrotingsjaar T	2027						
	bedrag x 1000	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa		31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
(im) Materiële vaste activa		52.792	105.488	100.211	92.841	85.310	77.979
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen							
Financiële vaste activa: Leningen							
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar							
Totaal Vaste Activa		52.792	105.488	100.211	92.841	85.310	77.979
Uitzettingen <1 jaar		17.940	4.656	1.736	95	138	575
Liquide middelen		199	199	199	199	199	199
Overlopende activa		4.028	4.028	4.028	4.028	4.028	4.028
Totaal Vlottende Activa		22.167	8.884	5.963	4.322	4.366	4.802
Totaal Activa		74.959	114.372	106.174	97.163	89.676	82.781
Passiva		31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen		25.061	22.365	18.442	16.156	13.994	12.424
Voorzieningen		1.833	2.058	2.283	2.508	2.733	2.958
Vaste schuld		36.283	78.167	73.667	66.717	61.167	55.617
Totaal Vaste Passiva		63.176	102.589	94.392	85.380	77.893	70.999
Vlottende schuld		5.728	5.728	5.728	5.728	5.728	5.728
Overlopende passiva		6.055	6.055	6.055	6.055	6.055	6.055
Totaal Vlottende Passiva		11.783	11.783	11.783	11.783	11.783	11.783
Totaal Passiva		74.959	114.372	106.174	97.163	89.676	82.781

6.2 Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2025	+ of -/ 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)	+ of -/ 2027	Geraamde stand begroting 2028 (1-1)	+ of -/ 2028	Geraamde stand begroting 2029 (1-1)	+ of -/ 2029	Geraamde stand begroting 2030 (1-1)	+ of -/ 2030	Geraamde stand begroting 2031 (1-1)
Voorlopig rekeningresultaat 2025	1.341.595	-1.341.595	-								
1. Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
<i>Totaal algemene reserve</i>	<i>1.135.114</i>	<i>-</i>	<i>1.135.114</i>	<i>-</i>	<i>1.135.114</i>	<i>-</i>	<i>1.135.114</i>	<i>-</i>	<i>1.135.114</i>	<i>-</i>	<i>1.135.114</i>
<i>Bestemmingsreserves</i>											
2. Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436	-	5.436	-	5.436	-	5.436	-	5.436	-	5.436
3. Tijdelijke reserve	699.865	-699.865	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Egalisatiereserve afschrijvingen*	13.311.853	-1.000.000	12.311.853	-4.140.700	8.171.153	-2.274.700	5.896.453	-2.135.700	3.760.753	-1.569.700	2.191.053
5. Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	460.000	-	460.000	-	460.000	-	460.000	-	460.000	-	460.000
6. Reserve incidentele veranderkosten	97.929	-	97.929	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Reserve bijkomende kosten materieelspreidingsplan	113.669	-	113.669	-	113.669	-	113.669	-	113.669	-	113.669
8. Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)	294.751	-30.000	264.751	-30.000	234.751	-30.000	204.751	-	204.751	-	204.751
9. Reserve duurzaamheidsmaatregelen	431.886	-35.000	396.886	-35.000	361.886	-35.000	326.886	-	326.886	-	326.886
10. Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukleiding	148.770	-38.000	110.770	-	110.770	-	110.770	-	110.770	-	110.770
11. Bestem.res gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheer	-0	-	-0	-	-0	-	-0	-	-0	-	-0
12. Egalisatiereserve MKON	589.965	-	589.965	-	589.965	-	589.965	-	589.965	-	589.965
13. Bedrijfsvoeringreserve **	3.992.656	45.100	4.037.756	300.350	4.338.106	53.500	4.391.606	-26.500	4.365.106	-	4.365.106
14. Egalisatiereserve noodfonds crisisbeheersing	2.437.063	-937.500	1.499.563	-17.500	1.482.063	-	1.482.063	-	1.482.063	-	1.482.063
<i>totaal bestemmingsreserves</i>	<i>22.583.844</i>	<i>-2.695.265</i>	<i>19.888.579</i>	<i>-3.922.850</i>	<i>15.867.799</i>	<i>-2.286.200</i>	<i>13.581.599</i>	<i>-2.162.200</i>	<i>11.419.399</i>	<i>-1.569.700</i>	<i>9.849.699</i>
Totaal reserves	25.060.553	-4.036.860	21.023.693	-3.922.850	17.002.913	-2.286.200	14.716.713	-2.162.200	12.554.513	-1.569.700	10.984.813
<i>Voorzieningen voor risico's en verplichtingen</i>											
Voorziening spaarverlof	503.778		503.778		503.778		503.778		503.778		503.778
Voorziening verlofsparen MKON	74.290		74.290		74.290		74.290		74.290		74.290
Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding	77.668		77.668		77.668		77.668		77.668		77.668
Voorziening binenschilderwerk kazernes	316.783	150.000	466.783	150.000	616.783	150.000	766.783	150.000	916.783	150.000	1.066.783
<i>totaal voorzieningen voor risico's en verplichtingen</i>	<i>972.520</i>										
<i>Voorzieningen door derden beklemde middelen</i>											
Voorziening onderhoud groot kazernes Doetinchem	859.985	75.000	934.985	75.000	1.009.985	75.000	1.084.985	75.000	1.159.985	75.000	1.234.985
Totaal voorzieningen	1.832.505		2.057.505		2.282.505		2.429.837		2.654.837		2.879.837

* voor 2026 is al rekening gehouden met de prognose van een onderuitputting van de kapitaallasten

voor 2027 is rekening gehouden met een stijging van de gemeentelijke bijdragen met € 2.500.000 en oplopend in 2030 tot € 4.500.000

** in de bedrijfsvoeringsreserve wordt in 2026 en 2027 de bespaarde huur van de Europaweg gestort. Deze bedragen tellen niet mee in de bepaling van de weerstandsratio.

1. Algemene Reserve

- Doel: het afdekken van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre

- Doel: jeugdgroep Oost-Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost Gelre).
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Tijdelijke reserve

- Doel overheveling budgetten naar het volgende dienstjaar door middel van een AB-besluit

4. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)

- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen als gevolg van afstoten van materieel⁴ (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: € 500.000 minimum, geen maximum.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatsbepaling.

5. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)

- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk). Elke veiligheidsregio heeft dit bedrag ontvangen.
- Duur: 2020-2026.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

---

⁴ verkoopsom +/- afwaardering + uitkering polis

6. *Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)*

- Doel: ter dekking van programma “De Expeditie” (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2026; dit betreft een verlenging voor de duur van 1 jaar.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

7. *Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan*

- Doel: ter dekking van ‘flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan’ (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.
- Duur: tot eind 2028
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

8. *Egalisatiereserve inzetten (uitruk)*

- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatsbepaling.

9. *Reserve duurzaamheid*

- Doel: in te zetten voor duurzaamheidsmaatregelen
- Hoogte: max. € 600.000, AB-besluit 7 november 2024
- Duur: t/m eind 2030
- Mutaties: AB besluit

10. *RCB SOS-toegang/hogedruk blusleiding*

- Doel: dekking van de eenmalige opstartkosten voor SOS-toegang en eenmalige aanpassingen panden met hogedruk blusleiding
- Hoogte: € 235.000, vanuit de post Onvoorzien incidenteel hierin gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: looptijd van 5 jaar, t/m eind 2027
- Mutaties: AB-besluit

11. Bijdrage VNOG gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandrisico

- Doel: dekking van de projectkosten spoor 1 van de interregionale gebiedsgerichte aanpak natuurbrandrisico, waaronder inhuur en vervanging van personele capaciteit en hierbinnen € 50.000 te reserveren voor incidentele projectkosten waaronder ICT
- Hoogte: De maximale hoogte is € 780.000, vanuit de post prijscompensatie is incidenteel € 416.000 gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: t/m eind 2026
- Mutaties: AB besluit

12. Egalisatiereserve Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking

- Doel: met het afsluiten van het convenant tussen de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel over de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (onderdeel: Meldkamer Brandweer/Multi, MKON-MKBM) is besloten tot het instellen van een egalisatiereserve voor de gedeelde kosten. In het convenant is daarover het volgende opgenomen: "Het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken aan de bestemde reserve MKON-MKBM." Dit convenant is door alle vijf betrokken algemeen besturen in 2023 bekrachtigd. Deze egalisatiereserve wordt gevormd uit de middelen die door de vijf veiligheidsregio's worden ingezet ter dekking van de kosten van de MKON-MKBM.
- Hoogte: (nog) niet bepaald. Op termijn kan de werking van de reserve door de vijf veiligheidsregio's worden geëvalueerd en kan er mogelijk een plafond worden afgesproken. Het meerdere dat uitstijgt boven het plafond kan vervolgens terugvloeien naar de vijf regio's conform de financiële verdeelsleutel
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken

13. Bedrijfsvoeringsreserve

- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) en knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal⁵.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten.

14. Egalisatiereserve noodfonds crisisbeheersing

- Doel: het versterken en flexibiliseren van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling om zo nog beter in staat te zijn toekomstige incidenten of crises met impact op één of meer gemeenten het hoofd te bieden.
- Hoogte: maximale hoogte van € 2.500.000.

---

⁵ Ter overbrugging zijn de tijdelijk bespaarde (huur)lasten (v.a. eind 2023) toegevoegd aan deze reserve, de hierop betrekking hebbende kosten voor (tijdelijke) huisvesting zullen de komende jaren (weer) uit deze reserve vloeien. Dit onderdeel verloopt budgettair neutraal en moet niet worden meegerekend bij de bepaling van de maximale hoogte van de bedrijfsvoeringsreserve.

- Duur: geen einddatum
- Mutaties: Incidentele onderschrijdingen van lasten kunnen in enig jaar worden toegevoegd aan de reserve als dotatie. Onttrekkingen uit de reserve zijn toegestaan, mits deze passen binnen de kaders van het AB-besluit van 30 maart 2023. In dit besluit is vastgelegd dat de resterende middelen uit de extra-BDuR 2023–2026, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening, in de reserve worden gestort. Deze middelen blijven geormerkt beschikbaar voor dit specifieke doel. Hierdoor kunnen ook eventuele meerkosten in een bepaald jaar worden opgevangen door middel van onttrekkingen aan de reserve. Conform het AB-besluit geldt dat onttrekkingen zijn toegestaan tot een minimale stand van de reserve van € 454.200. Indien een voorgenoemen onttrekking leidt tot het doorbreken van deze minimale stand, wordt hiervoor een separaat voorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd.

6.3 Overzicht kredieten

Soort activa		Kredietomschrijving	bedrag in €				Totaal
			jaar 2027	jaar 2028	jaar 2029	jaar 2030	
Materieel	Paraat	Voertuigen, aanhangers en boten	2.267.200	-	36.000	84.000	2.387.200
	Piket	Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	-	-	-	-	-
	Dienst	Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	51.000	1.854.000	-	430.000	2.335.000
Inventaris	Tankautospuit HV	(Red)gereedschappen, apparatuur, armaturen e.d.	125.000	22.000	-	857.000	1.004.000
	(H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	Inventaris AGS, apparatuur	-	-	-	-	-
	WVD/Vakbekw.heid	Apparatuur	-	-	-	-	-
	PPMO baan	PPMO	16.500	-	-	-	16.500
PBM	Personeel	Pakken, laarzen, helmen	43.000	43.000	130.000	43.000	259.000
	WO/VB	Duikuitrusting en -apparatuur	63.000	39.000	175.000	-	277.000
Comm.	C2000	Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	27.000	27.000	627.000	27.000	708.000
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal	Compressoren, hefbrug	130.000	45.000	-	-	175.000
	PBM	Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	315.000	-	-	1.935.000	2.250.000
	Watervoeren-de armaturen	Slangen(apparatuur)	350.000	-	-	-	350.000
Comm. / ICT	Werkstat.	Gebruikersmiddelen ICT	587.000	389.000	283.000	310.000	1.569.000
	Gis.comp.	Apparatuur	-	-	-	-	-
	Infrastruc./ Server/ Netwerk	ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	-	184.000	487.000	890.000	1.561.000
	Appl.syst.	Voertuigen	-	150.000	518.000	-	668.000
	Telefonie	ICT Smartphones GBM	115.000	120.000	155.000	125.000	515.000
Huisvesting	GHOR C2000	Verbindings(apparatuur)	-	-	-	-	-
	Bouw/renovatie	Aanpassing gebouwen, terreinen en zeecontainers	184.000	57.000	180.000	104.000	525.000
	Demarcatie	Inrichting/meubilair kazarnes	179.000	121.000	226.000	169.000	695.000
Facilitair	Tech.install.	Aanpassing/uitbreiding installaties	832.000	568.000	609.000	284.000	2.293.000
	Audio.V.M.	Krediet jaarlijkse vervanging	146.000	46.000	84.000	60.000	336.000
	Meubilair	Jaarlijkse vervanging en overig meubileir	492.000	-	-	-	492.000
Totaal			5.922.700	3.665.000	3.510.000	5.318.000	18.415.700

Bijlage 1 Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2025)

Gemeente	Aantal inwoners
Aalten	27.466
Apeldoorn	168.551
Berkelland	43.917
Bronckhorst	35.981
Brummen	21.394
Doetinchem	60.049
Elburg	23.903
Epe	33.469
Ermelo	28.131
Harderwijk	50.070
Hattem	12.744
Heerde	19.648
Lochem	33.451
Montferland	36.590
Nunspeet	28.659
Oldebroek	24.882
Oost Gelre	30.733
Oude IJsselstreek	39.285
Putten	24.081
Voorst	25.149
Winterswijk	28.248
Zutphen	48.586
Totaal	844.987

Deze cijfers komen uit de definitieve CBS-gegevens van 1 januari 2025.

Bijlage 2 Gemeentelijke bijdragen 2027 en prognose 2028-2030

Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdrage voor 2027 is gebaseerd op de jaarschijf 2027 uit de voorgaande programmabegroting (2026) met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2027.

Voor de verdeling van deze gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is vastgelegd in de GR VNOG. Als verdeelsleutel geldt de procentuele verdeling tussen de gemeenten die gebaseerd is op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/subcluster crisisbeheersing en brandweer. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en wordt éénmaal per vier jaar herijkt. In 2024 heeft dan ook een herijking plaatsgevonden die is ingegaan vanaf 2025. De percentages van het verdeelmodel in navolgende tabel gelden dus tot en met 2028. In 2028 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2029 het bijgestelde verdeelmodel van kracht kan worden.

In het meerjarenoverzicht is **geen** rekening gehouden met de effecten van de nog komende jaarlijkse Kadernota's (dat kan ook niet, want ze zijn nog niet verschenen). Dus onder andere de gebruikelijke nog komende jaarlijkse loon- en prijsindexen (die in de Kadernota's staan) zijn **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht. Ook **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht is het toevoegen van de facilitaire kosten (demarcatie bijlage 3) aan het verdeelmodel in plaats van het afzonderlijk per gemeente te verrekenen, zoals nu gebeurt. Dit is onderdeel van de evaluatie van de demarcatieregeling. Het meerjarenoverzicht toont **niet** de ontwikkeling van programma 8 (zie bijlage 3); programma 8 komt nog separaat per betreffende gemeente erbij.

Gemeente	Percentage conform verdeelmodel	Kadernota 2027	Voorgestelde bijdrage 2027	Prognose bijdrage 2028	Prognose bijdrage 2029	Prognose bijdrage 2030
Aalten	3,15%	84.750	2.009.200	2.057.800	2.058.300	2.074.100
Apeldoorn	20,91%	562.220	13.328.300	13.650.400	13.654.600	13.759.200
Berkelland	5,13%	137.780	3.266.200	3.345.100	3.346.100	3.371.700
Bronckhorst	4,46%	119.980	2.844.300	2.913.000	2.913.900	2.936.200
Brummen	2,49%	66.970	1.587.700	1.626.100	1.626.600	1.639.100
Doetinchem	6,89%	185.240	4.391.300	4.497.400	4.498.800	4.533.300
Elburg	2,68%	72.030	1.707.700	1.749.000	1.749.500	1.762.900
Epe	3,97%	106.850	2.533.100	2.594.300	2.595.100	2.615.000
Ermelo	3,35%	89.990	2.133.400	2.185.000	2.185.700	2.202.400
Harderwijk	5,73%	154.000	3.650.800	3.739.000	3.740.100	3.768.700
Hatterij	1,38%	37.160	880.900	902.200	902.500	909.400
Heerde	2,07%	55.610	1.318.400	1.350.300	1.350.700	1.361.000
Lochem	4,51%	121.310	2.875.900	2.945.400	2.946.300	2.968.900
Montferland	4,33%	116.520	2.762.200	2.828.900	2.829.800	2.851.500
Nunspeet	3,26%	87.520	2.074.900	2.125.000	2.125.700	2.142.000
Oldebroek	2,65%	71.300	1.690.300	1.731.100	1.731.600	1.744.900
Oost Gelre	3,47%	93.310	2.212.100	2.265.600	2.266.300	2.283.700
Oude IJsselstreek	4,28%	115.180	2.730.500	2.796.500	2.797.400	2.818.800
Putten	2,89%	77.690	1.841.700	1.886.200	1.886.800	1.901.200
Voorst	2,82%	75.810	1.797.200	1.840.600	1.841.200	1.855.300
Winterswijk	3,41%	91.650	2.172.800	2.225.300	2.226.000	2.243.000
Zutphen	6,15%	165.320	3.919.300	4.014.000	4.015.200	4.045.900
Totaal	100%	2.688.200	63.728.200	65.268.200	65.288.200	65.788.200

Bijlage 3 Overzicht programma 8

Het programma 8 ‘Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)’ wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel ‘facilitaire kosten’ van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de demarcatieregeling.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de demarcatieregeling die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De afwikkeling met de gemeente Apeldoorn van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Gemeente	Facilitaire kosten Demarcatie	Overgangsrecht FLO	Facilitaire kosten Aanvullend	Totaal
Aalten	33.000	-	-	33.000
Apeldoorn	569.700	1.048.000	482.800	2.100.500
Berkelland	56.000	-	-	56.000
Bronckhorst	58.000	-	-	58.000
Brummen	25.000	-	-	25.000
Doetinchem	183.000	-	482.000	665.000
Elburg	41.000	-	-	41.000
Epe	49.000	-	-	49.000
Ermelo	20.000	-	-	20.000
Harderwijk	125.000	-	-	125.000
Hattem	14.000	-	-	14.000
Heerde	27.000	-	-	27.000
Lochem	65.000	-	-	65.000
Montferland	30.000	-	-	30.000
Nunspeet	34.000	-	-	34.000
Oldebroek	33.000	-	-	33.000
Oost Gelre	71.000	-	-	71.000
Oude IJsselstreek	47.000	-	-	47.000
Putten	19.000	-	-	19.000
Voorst	33.000	-	-	33.000
Winterswijk	21.000	-	-	21.000
Zutphen	125.000	-	-	125.000
Totaal:	1.678.700	1.048.000	964.800	3.691.500

Bijlage 4 Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's (uitgebreid)

Nr.	Risico's en oorzaken	Gekwantificeerde risico's			toelichting berekening	Weerstandscapaciteit (€)
		Beheersmaatregelen	Kans in %	Bedrag (€)		
1	(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers en zijn zij dus minder lang aan een brandweerkorps verbonden (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen). Ook is er sprake van schaarste bij het vinden van nieuwe vrijwilligers door (algehele) krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg alternatieve keuze mogelijkheden en - druk voor de mensen.	VNOG werkt aan extra werving en opleiding van vrijwilligers. De te nemen maatregelen verschillen per post en vragen daarom om maatwerk naast het meer algemeen organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen. Daarbij is het verder van belang om te onderkennen dat in een enkele situatie de schaarste zich met name voordoet bij specifieke disciplines (m.n. bevelvoerders).	70%	558.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar. Werving nieuwe vrijwilligers: € 50.000 p.j. voor 3 jaar.	391.000
2	Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden). Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernerig) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n. vrijwilligers).	Bewaking voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers) door sturing en goede planning in samenhang met de nieuw doorgevoerde dagdienstregeling (beroeps)medewerkers. Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	10%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Bereken.: max. 50 medew., boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	5.000
3	Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) o.a. voor brandweermaterieel en -materiaal. Wereldwijde ontwikkelingen van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen w.o. die van energie en katoen, stijgen. Daarnaast worden ICT kosten hoger door een steeds hoger vereist (informatie) veiligheidsniveau bij VNOG en worden de ICT investeringen meer en meer vervangen door (extra) jaartijks (licentie) kosten. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking o.a. voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal en ook is er het risico van een grotere leveranciersafhankelijkheid.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen van (gebruiks)goederen (w.o. brandstof en kleding) en ICT-dienstverlening. Mogelijke prijsstijgingen van te vervangen (bus)voertuigen zijn separaat opgenomen. Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in NIPV verband.	70%	840.000	Stijging prijzen goederen en materialen (w.o. energie-, brandstofkosten en kleding) en (licentie)kosten boven reguliere index. Kosten per jaar € 13,2 mln., onderscheiden naar stijgingsperc. van 12,5%, 7%, 5% en 2,5% voor resp. € 2,3 mln., € 2,6 mln., € 4,2 mln. en € 6,4 mln.	588.000
4	Niet tijdig realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. materiële kosten (specialistische) voertuigen. Vertraging vervangingsinvesteringen door prijsstijgingen, schaarste, voortschrijdende inzichten en ervaringen bij aanbestedingen, leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Met de realisatie van een groot deel van het MSP voor de (basis) busvoertuigen voor Brandweezorg, resteert nog het risico op uitstel van besparingsmogelijkheden voor de materiële (onderhouds)kosten bij vertraging van de vervanging van m.n. de specialistische voertuigen. Dit risico doorrekenen qua gevolgen voor de weerstandscapaciteit.	50%	38.000	Besparingen op materiële kosten ontstaan later bij opschuiving vervangingsplan. Niet gerealiseerde besparing (onderhoudskosten 2026) aandeel (uitgestelde aanschaf) specialistische voertuigen.	19.000
5	Uitval voor repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen. Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor repressieve inzet. Bij vervangingsinvesteringen en afstoot materieel: interne beoordeling en herallocatie van 'beste' materieel.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten (voor 3 jaar) benodigd voor vervangend materieel € 30.000 per jaar.	27.000
6	Extra prijsstijgingen (en vertraging) bij uitvoering toekomstige investeringen VNOG-breed. Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen materiaal/materieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egaliseringsreserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egaliseringsreserve) van de huidige (najaar '25) bekende en verwachte prijsstijgingen - welke zijn/worden verwerkt in de Kadernota-/ Begroting 2027 - extra prijsstijgingen voor nog aan te schaffen materieel/materieel, als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	50%	1.200.000	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 10% van de prijzen voor de vervangingen (37 mln.) van nog aan te schaffen materieel.	600.000
7	Hogere kosten uitvoering elektrificatie voertuigen mobiliteitsplan. Elektrificatie van het wagenpark is een maatregel van VNOG om duurzaam mobiel te blijven. Een onzekere factor hierbij is of zich extra onderhoudskosten zullen voordoen met name wanneer blijkt dat de levensduur van de accu's korter is dan de afschrijvingstermijn van de voertuigen. Daarnaast is er risico op extra kosten door aanvullende eisen/wensen (w.o. eisen ander rijbewijs).	Door feitelijk gebruik zal proefondervindelijk (moeten) blijken hoe de levensduur van de accu's zich gaat verhouden tot de levensduur van het (bijbehorende) voertuig en of er sprake is van overige bijkomende kosten.	30%	500.000	Berekening: vervroegd vervangen accu's/ aanvullende kosten voor (eerst) 40 voertuigen à € 12,5K per voertuig (accu's € 10K en aanvullende kosten/eisen € 2,5K per voertuig).	150.000

Nr.	Risico's en oorzaken	Gekwantificeerde risico's			toelichting berekening	Weerstands- capaciteit (€)
		Beheersmaatregelen	Kans in %	Bedrag (€)		
8	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties (kazernes gemeenten; voortvloeiende uit (onduidelijkheid over) demarcatie afspraken, (voortschrijdende) ontwikkelingen en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E). Naast mogelijke spoedeisende (wettelijk vereiste) aanpassingen voor gebouwen kunnen ook voortschrijdende ontwikkelingen op bijv. het terrein van ICT of duurzaamheid, extra kosten met zich brengen waarvan nog onzeker is wie die gaat betalen.	Uitvoering geven aan de bestuurlijke besluitvorming (dec.'21) over de demarcatie en de daarop gebaseerde verdere uitwerking (w.o. het project TWIELD) alsmede de afgesproken evaluatie. Voor mogelijke spoedeisende aanpassingen/ kosten, financiële middelen opnemen.	50%	600.000	Kosten spoedeisende verbouw/aanpassing/inrichting kazernes opnemen voor 5 kazernes à € 120.000	300.000
9	Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding. Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	Bij periodieke aanbesteding voor vervanging van bluskleding en - laarzen (eens in de 7 jaar), stelt VNOG eisen omtrent het PFAS gehalte bij de te vervangen materialen/kleding en blijft de ontwikkelingen/eisen volgen die hieromtrent worden gesteld.	30%	900.000	Berekende investering vervanging kleding en laarzen € 1.800.000 (per 7 jaar), bij afstoot helft levensduur: desinvestering € 900.000.	270.000
10	Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime. Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten in de infrastructuur of hardware en/of cybercrime waardoor leverancier niet kan leveren.	Vanuit het plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) en het continuïteitsplan (voor de primaire processen) wordt voorzien in uitwijkmogelijkheden voor uitvoering van kritische ICT processen en centralisatie van beheer bij de toegang van mensen en systemen tot faciliteiten. Voor externe ondersteuning bij monitoring en beveiliging van ICT-systemen werkt VNOG landelijk samen met collega's. Daarmee wordt invulling gegeven aan beveiliging en bescherming van informatie (voorziening) en de continuïteit van de digitale (primaire - en bedrijfsvoerings) processen. Het risico op digitale inbreuk/verstoring blijft echter bestaan o.a. ook door de inzet van Artificial Intelligence (AI).	30%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	150.000
11	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers). Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKR, Loonheffing, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Voor de verschillende risico zijn/worden maatregelen getroffen, waaronder (externe) ondersteuning op specifieke onderwerpen (w.o. FLO-uitvoering) en specifieke aandacht op onderdelen (w.o. uitvoering van de (fiscale) Werkkostenregelingen en de aansluiting van (basis)gegevens tussen systemen).	10%	450.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 45 mln. (beroeps + vrijwilligers).	45.000
12	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. bij aanbestedingen). De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig en juist betrokken in het proces van inkoop en inhuur. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Ook is er risico op onrechtmatigheid bij mogelijke (niet juiste) aanbestedingen.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. het verduidelijken en verbeteren ervan en het VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht. Mogelijke claims hebben zich in de afgelopen jaren nauwelijks voorgedaan.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
13	Onvoorzien kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie. Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden/zijn voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Ter behartiging van de collectieve belangen is landelijke een expertise bureau en waarborgfonds opgericht. Onderzocht wordt de mogelijkheid om minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	300.000	Voor het risico van premiestijging(en) voor de sector en/of stijging van het eigen risico (aandeel) van VNOG, € 100.000 p.j. opnemen voor 3 jaar.	30.000
14	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bv. nieuwe taken.	Inbreng in begrotingsproces NIPV.	10%	112.500	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 750.000, voor 3 jaar.	11.000
15	Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen). Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	832.500	Berekening: verwachte (her)financiering in de periode 2026 t/m 2029: € 37 mln. Risico stijging rentepercentage gemiddeld van 3,25% naar 4%, voor 3 jr.	416.000
16	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Plan van aanpak AVG is uitgewerkt. Het bewustzijn voor privacy-schendingen wordt scherp gehouden o.a. door een awareness programma en het updaten van het werwerkingsregister. De uitvoering - en vastlegging van processen (blijven) toetsen en waar nodig verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
17	Extra inzet mensen en ICT-middelen t.b.v. eigen informatie/huishouding' en -beveiliging (mede) door externe ontwikkelingen/eisen voor/aan VNOG. Door (maatschappelijke) ontwikkelingen worden andere/aanvullende eisen gesteld aan de vitaliteit en weerbaarheid van de VNOG-organisatie.	VNOG participeert in de landelijke - en regionale overleggen waarin de ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende eisen voor veiligheidsregio's worden besproken en oefent mede invloed uit op de (landelijke) besluitvorming en daarvoor beschikbaar gestelde middelen.	50%	300.000	Voor de inzet van benodigde mensen en middelen wordt (vooreerst) uitgegaan van resp. 2 maal € 150.000 (voor 1 jaar).	150.000
Totaal gekwantificeerde risico's						3.197.000

Nr.	Risico's en oorzaken	Niet kwantificeerde risico's			Weerstands- capaciteit (€)
		Beheersmaatregelen	Kans in %	Bedrag (€)	
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers). Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie -n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkschakeling van rechtspositie tussen beroeps- en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernerij van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen <i>Verplichtend Karakter</i> worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernerij bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan voor geheel brandweer Nederland. Het overleg hierover en de te nemen stappen hierbij, kosten veel tijd.			Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel. Bij het later vervangen van (de resterende) bestaande blus- en specialistische (brandweer)voertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting en daarnaast het selectief beoordelen van het in te ruilen materieel, zodat het beste het langst kan worden ingezet.			Mogelijke toename van de kosten, in eerste instantie opvangen binnen de bestaande begroting van M&L en daarnaast kijken naar langere inzet van het bestaande materieel.
3	Onvoldoende financiële middelen voor (toekomstige) crises. Onverwachte situaties/crises (mogelijk) i.c.m. het onvoldoende beschikbaar stellen/hebben van financiële middelen bij (decentrale) overheden, kunnen leiden tot ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor (bijv.) coördinatie taken door VNOG (risico in samenhang met 'Weerbaarheid/vitaliteit')	Met de eerdere ervaringen met COVID-19 en de opvang van vluchtelingen, blijft het een uitdaging voor overheden en veiligheidsregio's om mensen en middelen beschikbaar te hebben/houden voor toekomstige crises. Daarbij werken de ervaringen van het weer intrekken van eerder beschikbaar gestelde financiële (rijks)middelen (BDuR) niet mee.			VNOG zal alert (moeten) blijven op de beschikbare en benodigde middelen voor (toekomstige) crisisbestrijding (zie ook toelichting bij 'Weerbaarheid/vitaliteit')
4	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS. Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging.	Op bepaalde locaties die VNOG gebruikt is sprake van PFAS-verontreiniging. Daarbij worden maatregelen overwogen variërend van monitoring tot sanering met een bijbehorend verschil in kosten qua omvang en frequentie. Verdere afstemming hierover vindt plaats met betrokken partijen w.o. de gemeente (als eigenaar van de kazernes).			VNOG volgt de landelijke ontwikkelingen t.a.v. de verwachte onderzoeken naar het gebruik/aanwezigheid van PFAS/stikstof bij (overheids) gebouwen.
5	Beperkingen bedrijfsvoering door stikstofregels. Stikstofregels beperken benodigde ontwikkelingen m.b.t. (ver-/nieuw)bouw en aanpassingen (oefen) terreinen.	In overleg met betrokken partijen/overheden zal (moeten) worden gekeken waar VNOG hinder kan ondervinden van stikstofregels bij de uitvoering van de repressieve -/ondersteunende taken. Dit geldt zowel de nieuw-/verbouw van kazernes als het gebruik van oefenterreinen.			
6	Posttraumatische stressstoornissen (PTSS) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken. Landelijk wordt (meer) aandacht gevraagd voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken bij Veiligheidsregio's.	Posttraumatische stressstoornissen komen ook voor bij medewerkers/vrijwilligers van veiligheidsregio's die werkzaam zijn in de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit geldt met name voor de repressieve taken uitgevoerd door brandweezorg.			VNOG kijkt wat hierbij qua aanpak (landelijk) van belang wordt gevonden en welk afwegingskader daarvoor gaat gelden.
7	Organisatie van de brandweezorg in Apeldoorn bij/na realisatie 1-post. De roostering en het voldoende beschikbaar krijgen van (beroeps)medewerkers met de vereiste (brandweer)kwalificaties is (nog) een risico c.q. uitdaging, na realisatie van 1-post in Apeldoorn	Mede in het kader van de nieuwe één-post in Apeldoorn wordt bezien hoe de organisatie van de brandweezorg in Apeldoorn vorm gegeven gaat worden. Hierbij worden bestaande vraagstukken over de roostering enerzijds en het beschikbaar hebben van voldoende beroepsmedewerkers met de vereiste brandweerkwalificaties anderzijds in evenwicht gebracht. Indien nodig komen wij hier in toekomstige kadernota's/begrotingen op terug.			
8	Weerbaarheid/vitaliteit: (nog) geen duidelijkheid over gestelde eisen/ beschikbare middelen. VNOG moet als vitaal verklaarde organisatie 'in positie komen', daarnaast moet duidelijk worden welke (faciliterende) rol de organisatie krijgt bij het 'weerbaarheidsvraagstuk'.	VNOG bestudeert en beoordeelt de verdere (landelijke) ontwikkelingen omtrent de onderscheidelijke onderwerpen 'vitaliteit' en 'weerbaarheid' en maakt de daarbij behorende eigen (beleids)plannen.			De te maken plannen voor vitaliteit en weerbaarheid van de VNOG organisatie (mede) afhankelijk laten zijn van de daarvoor beschikbaar te stellen overheids-/rijksmiddelen.